

Ste. 36.

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 3. septembra 1909.

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto VIII

PUBLISHERS PLEASE TAKE
NOTICE.

Hereafter the Exchanges should
be forwarded to 1518 W. 20. St.,
Chicago and not 597 W. 20. St.
as heretofore. Please correct
you mailing list.

Mgmt of Glas Svobode Co.

ČITATELJEM IN NAROČNI-
KOM V CHICAGO.

Nove hišne številke

za Chicago so stopile v veljavo s
prvim septembrom. Nekateri na-
ročniki v Chicago so nam poslali
njihove nove hišne številke, a ne-
kateri se pa popolnoma nič ne bri-
gajo za naše prošnje in razne o-
pomine, ki jih je izdala poštna ad-
ministracija. Kdor hoče, da bo list
redno dobival naj to takoj stori.

Uprava Glas Svobode.
NA ZNANJE.

Zastopnike, naročnike in čita-
telje "Glas Svobode" opozarja-
mo na NOVO HIŠNO ŠTEVIL-
KO, na katero naj naslovi vsa pi-
sma, naročila in nakaznice tika-
joča se upravnitva in uradništva
tega lista. Nov naslov je: 1518
W. 20th Street.

Prosim, da se vse pošiljke
in pisma naslovijo "GLAS SVO-
BODE" CO. in NE M. V. Konda,
ker Konda je odgovoren v staro
domovino.

Uredništvo in Upravištvo
"Glas Svobode" Co.

ZASTOPNIKI!

Prosim Vas, da se potrudite in ta-
koj prične pobrahati darove od ro-
jakov v Vašem okolišju za slovenskega
pisatelja Podravskega. Te darove po-
šljite s imeni darovalcev na "Glas
Svobode", da iste priobčimo v listu
in potem odpošljemo na merodajno
mesto. S pozdravom!

"Glas Svobode Co."

DRUŠTVA S. S. P. Z. POZOR!

Pravila S. S. P. Z. govore, da se
morajo vsa društva in Zveze tika-
joča poročila poslati gl. tajniku
Zveze, nikakor pa ne komu dru-
gemu. Prosim, torej, da se vsa
taka poročila pošljejo na glavni
urad S. S. P. Z. in nikakor ne na
"Glas Svobode". Kar bo za pri-
občitev bo potem že glavni odbor
oddal glasilu, da isto priobči. Pro-
sim, torej, da se to jemlje v ozir,
ter da se pravila ne krši.

S pozdravom!

"Glas Svobode Co."

Listnica uredništva.

Gosp. dr. K. S. Novomesto. Do-
pis prijeli, ter ga priobčimo v
prihodnji šte. Hvala in zdravi!

Gosp. I. Z. Indianapolis. Vaš
dopis se mora predelati oziroma
okrajšati; vse preobširno, a pride
na vrsto. Zdravi!

G. Č. F. Yale, Kans. Pride na
vrsto. Da ste nam zdravi!

Rojakom v Black Diamond, Wash
in okolici na znanje!

Nas zastopnik za ta kraj je ro-
jak Ivan Kramar, katerega pripo-
ročamo ondodnim rojakom. Isti
sme pobirati naročnino za list in
drugo, ter se smete nanj popolno-
ma in zaupno zanesti.

Uprava Glas Svobode Co.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:	
za \$ 10.35	50 kron.
za \$ 20.55	100 kron.
za \$ 41.10	200 kron.
za \$ 102.75	500 kron.
za \$ 205.00	1000 kron.
za \$ 1020.00	5000 kron.

Poštarina je všeta pri teh svotah.
Doma se nakazane svote popolnoma iz-
plačajo brez vinarja odbitka. Naše
denarne pošiljke izplačuje c. kr. pošt-
no hranilni urad v 11. d. 12. dnehi.

Denarje nam pošiljate na priprilne-
je do \$25.00 v gotovini v priporočnem
ali registriranem pismu, večje zneske
v Domestic Postal Money Order ali pa
New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

SVETOVNI PREGLED.

Avstrija.

Dunaj, 29. avg. Cenzura je pre-
povedala vpriizoritev igrokaza
"Benedek", spisal Viktor Fel-
degg (Pseudonim za Viktor vitez
pl. Felgel). Tudi nejavne pred-
stave so prepovedane. Igra vsebu-
je epizode iz življenja umrlega
avstrijskega feldcaigmajstra Luda-
wiga pl. Benedek, kateremu je bi-
lo vrhovno poveljstvo, po zgubljeni
njeni vojni pri Kraljevem gradu,
odvzeto.

Dunaj, 29. avg. Danes se je v
Inomostu vršila druga glavna toč-
ka svečanosti 100 letnice osvobo-
ditvenih bitk hrabrih Tirolecev le-
ta 1809; korakal je gigantični
sprevod nad 30.000 strelcev v
zgodovinskih nošah.

V jutro se je cesar peljal na
hrb Lzel. Na obeh straneh ceste
so stali spalir na tisoče strelcev in
veterancev iz vseh delov avstrij-
ske monarhije in inozemstva. Iz
Nemčije so bili prišli Saksen-
Weimarski veteranci, vojaki onega
hrabrega saksonskega polka ka-
teri je dne 5. avgusta 1809 v so-
teski pri Eisacku izkrmavel. Po-
tem zastopniki Bavarskih zveznih
bojnikov in delegacije iz Švice.

Knezoškof dr. Josip Altenwei-
sel iz Brixna je celebriral pontifi-
kalno mašo na prostem postavlje-
nem taboriščem žrtveniku.

Cesar Fran Josip je položil vane
na gomilo Andrej Hoferja.

Bati se je bilo, da bodo laški
iredentovci gonjo in nasilstva pro-
ti slavnosti vpriizorili, kar se je
tudi zgodilo. V Tridentu je tekla
kri. Tri tisoč Lahov, pod vod-
stvom poslanca Avancini se je bi-
lo zbralo na kolodvoru ter so na-
meravali Nemško strelsko dru-
štvo napasti, katero se je vozilo v
Inomost. Orožniki so morali z o-
rožjem Lahe razgnati in veliko je
bilo aretiranih, ter med njimi je
moral tudi poslanec Avancini iti
v "mostro di prison."

Nemčija.

Rheims, 30. avg. Teden zrako-
plovstva je minul in na tisoče o-
biskovalcev je zopet odpotovalo.
Osnovni komite je napravil o-
bed za 500 gostov na čast zmago-
viteljev, kateri so: Curtis, Bleriot,
Latham, Farman in Paulhan. (Op.
ur. Zmagovalec v mednarodnem
zrakoplovstvu, Glenn Curtis, je
brzjavno čikaško ponudbo spre-
jel, po kateri bo oktobra meseca
se v Čikagi petkrat v zrak vzdig-
nil in plul s svojim zrakoplovom,
za kar bo dobil donovorno svoto
\$8000.)

Francija.

Paris, 30. avg. Šesti mednarod-
ni strokovni kongres se je danes
v tukajšnjem mestu otvoril. Raz-
pravljalo se bo vprašanje: skraj-
šanje delavnega časa, določbe o
urejanju hišne industrije in
predlog, da se konec stori med-
narodnim stavkoskazom. Samuel
Gompers, predsednik "American
Federation of Labor", in dr. J.
Eads How zastopata Ameriko.
Gompers je predložil načrt za or-
ganizacijo mednarodne delavske
federacije, katere bi vezala de-
lavstvo vseh dežel "internacijon-
alno bratstvo in solidarnost",
ne da bi se neodvisnosti delavcev
posameznih dežel dotaknila. Dr.
How je predlagal, da na strokov-
ne zveze v vsaki deželi, da bi de-
lavci v slabih časih tja za de-
lom hodili, kjer se stavka. (Op.
ur. Ako pride do tega, da se Uni-
je inozemstva z ameriškim Uni-
jami zvežejo, bi svetovna delav-
ska Zveza najmanj 10.000.000
članov štela, zaradi česar se tru-
sti in velekapital že sedaj strahu
tresejo.)

Rusija.

Sosnowie, Rusko-Poljsko, 30.
avg. Od 28 rudarjev, kateri so bi-
li vsled prepovedi Dombrowa-ro-
va, od vnanjega sveta oddoljeni, se
jih je 22 zkozi neki zapuščeni
"soht" rešilo. Šest mož se
še v rovu nahaja.

Delavci podpirajte svoje glasilo. —
"Glas Svobode" je delavski list.

PROTEST!

Društvo "Delavec" št. 17 S. S.
P. Zveze v Aurora, Minn. je skle-
nilo, da se objavi v zvezinem gla-
silu sledeče:

1. Odločno protestiramo proti
pisavi "Proletarca" in njegovim
napadom na S. S. P. Zvezo.

2. Protestiramo proti pisavi de-
legata III. konvencije, kateri je
vlekel ta kratko s takratim, ter
nazivlje naše cvetočo zvezo Kon-
datovo jednoto.

3. Pribijemo urednike Proletar-
ca javnim lažnikom in patentira-
nim obrekovalcem, ki pišejo da
so gg. delegatje brzojave in dopi-
se kar s seboj prinesli.

4. Zahtevamo, da uredniki ozi-
roma osebe in njih pristaši okolo
Proletarca osebni spor z g. M. V.
Kondo tudi osebno poravnajo in
da v tej zadevi puste v miru S. S.
P. Zvezo, drugače bomo zauzeli
drugo stališče, zakar bodo Prole-
tarčarji sami odgovorni.

5. Izjavljamo da društvo "De-
lavec" št. 17 ni bilo ustanovljeno
z namena, da bi škodovalo kaki
drugi jednoti ali društvu, marveč
rodila jo je potreba, ker večina
nas je, da se nepustimo terorizirati
od gotovih oseb.

6. Izražamo naše največje ogor-
čenje do onih, ki napadajo član-
e našega društva, ter stresajo svo-
jo zlobnost na nedolžne može in
odločno izjavljamo, da je vsake-
mu prosta volja biti član več dru-
štva in jednot; zatoraj zahteva-
mo, da se pusti može v miru pri
njih delovanju za svobodo in na-
predek na društvenem in politič-
nem polju.

7. Izrekamo onim, ki se nam
predstavljajo kot beli angelji, a
v resnici so pa grabljivi volkovi,
denuncijanti in efijalti — naše
nezaupanje.

Anton Mahnič, John Vjdic,
predsednik, tajnik.

Josip Grm, blagajnik.

ZAHVALA!

Čenjeni bratji delegati naj mi
oprostijo ker mi ni bilo možno po-
pse se zahvaliti za vrludno nak-
lonjenost, dokler nisem dospel
na svoje pristojno mesto.

S tem se najprvo zahvaljujem
g. Kondu in njegovi soprogi za go-
stoljubno postrežbo. Potem L.
Mayerju, kateri je z vsakem pri-
jaznen in simpatičen človek, a edi-
no ne, in tudi ne more biti simpa-
tičen z pristaši "zaplotarja" ozi-
roma z revolveržurnalisti. Koneč-
no se topla zahvalnjem L. Skubi-
eu in njegovi vrli rodbini za go-
stoljubno prijaznost, ter zagoto-
vim da mi bo čas, katerega sem
med njimi preživel v vednem hva-
leznim spominu ostal. —

Bratom delegatom, pa kličem
gromoviti: Na Zdar! in delujmo
za vprospeh naše dične S. S. P. Z.
S pozdravom

Thom Wershniq.

Seattle, Wash.

Cerkveno premoženje.

Mati cerkev ne obenti krize, o-
na ima vsega v izobilju. Cenilni u-
rad je dognal, da v Zdr. državah
je 1250 milijonov dolarjev v cer-
kvah zazidanih ter ne plačujejo
niti centa davka.

RAZNE NOVICE.

DR. COOK NAŠEL SEVERNI
TEČAJ.

Odpotoval je v letu 1907 in se je
še le sedaj vrnil.

Copenhagen, Dansko, 1. sept.
Po dveletnem boju s snegom in
ledom ter v vedni smrtni nevar-
nosti se je nazadnje le posrečilo,
amerikancu Dru Friderik Albert
Cooku razviti "stars and stripes"
na severnem tečaju zemlje, na
dne 21. aprila 1908.

Dr. Cook je začel svoje potova-
nje na severni tečaj poleti 1907,
je preživil na obali Elsmorelanda
t. j. kakih 500 mili od tečaja in
potem je dne 26. feb. 1908 zopet
nadaljeval svojo pot.

17. marca 1908 se je zadnjič o
njem slišalo in marsikdo ga je
prištevaj mrtvim. Natačnosti dr.
Cookove exploracije še niso obe-
lođanjene.

Kritika.

Washington, 29. avg. Septem-
berska številka "American Fede-
rationist" prinaša članek pod
nadpisom "Labors Duty of the
Hour", v katerim več mož, koji
v delavskim gibanju vlogo igra-
jo, svoje mnenje o razsodbi sodni-
ka Wright, kateri je bil obsodil
Gompers & Co. izražajo. Članek
se je bilo sodniku Gould pokazalo
in vrašalo, če članek ne vsebuje
preziranje sodišča. Gould je od-
vrnil: "Skozi in do cela ne. Mož
ima pravico, sodnikovo razsodbo
kritizirati, dokler se gotove meje
drži. Preziranje sodišča je še le
tedaj, ako se namenoma proti
sodnijskih prepovedi ravna."

John Mitchell pravi v dotični
razpravi: "Svoboda državljana je
v rokah porote na vsaki način
varnejša, kot pa v rokah pojedin-
ca. Posamezni sodnik ne bi smel
imeti moč, domačina Zvez. držav
zapirati ali pa obsoditi."

Frank Duffy, tajnik bratstva
tesarjev, pravi: "Če sodnik zaka-
nito pravo ima, nekoga ustmeno
in pismeno blatiti, potem niso več
sodniki prosti sumnje, da to pra-
vico vsled predsodkov izvršujejo."

Jednakih izjav je več v dotič-
nem članku. (Op. ur. Kaj poroče
slavni glavni odbor S. N. P. J. o
tem?)

8,000 akrov zemlje.

Lepa poljedelska zemlja, pod
Carey Actom, se bo odpela za na-
seljevanje. Ta zemlja se nahaja v
velikem "Lost River Tract v Sna-
ke River Valley Idaho". Žrebanje
bo v Areo, Idaho, v torek dne 14.
septembra in čas za registracijo
je odločen za šest dni to je od 9
do 14. sept. Kakor se vidi iz vlad-
nih poročil bo vsa potrebna iriga-
cija dovršena meseca maja 1910.

Pretep radi vere.

Boston, 28. avg. Na sredini me-
sta na Oliver pl. se je vršil večeraj
dokaj lep in mičen prizor. Kach
300 Sircsev se je zbralo na tem
prostoru in mlátili s čepci eden
po drugem le radi verskega ne-
sporažumljena. Policija je bila ta-
koj na mestu in razgnala prepir-
ljive, ki so v naglici pozabili na
preprij in odnesli svoje žrtve v
svoja stanovanja.

POZOR!

Veliki Izlet Picnic

katerega prirediti

Društvo "SLOVENIJA" številka 44

Č. S. B. P. J.

V NEDELJO, DNE 5. SEPTEMBRA 1909,
V CENTRAL PARKU.

Začetek točno ob 2 uri pop. Vstopnina 25c. Dame v premstvu proste

Vzemi Bue Island karo do Central Park Ave., okreni South
peš do 31. ulice do Parka. Za dobro godbo in postrežbo skrbi

ODBOR

IZ DELAVSKIH
KROGOV.20,000 PREMOGARJEV BO NAJ-
BRŽ ZASTAVKALO.

Pittsburg, Pa. 2. sept. Pričaku-
je se, da bo najmanj 20.000 pre-
mogarjev zastavkalo radi tega,
ker je vlada prepovedala dosedaj-
no rabo črnega smodnika in mesto
istega vvedla takovega ki premog
ves razbije, da je skoro sam prah.
Premogarji pravijo, da vsled te-
ga ne morejo toliko zaslužiti, da
bi mogli na zaslužku živeti. Pri-
bližno 30 premogarskih rogov v
Pittsburgem okrožju je preneha-
lo z delom radi gori navedenega
vzroka. Premogarji zahtevajo, da
se zopet rabi za streljanje prejšni
črni smodnik.

Pittsburg, Pa. 30. avg. Ko se je
po počitnicah javna šola v Pitts-
tobu, katera se nahaja v okrožju
Pressed Steel Car Company, pri-
javilo se je samo troje malih o-
trok medtem, ko jih je 200 na za-
znamku zapisanih. Na nekem br-
zojavnem drogu pred šolo je bil
listek pritrjen, na katerim je bilo
z otročjo roko zapisano: "Mi vsi
stavkamo." Mnogo stavarjev,
koi za šolo obvezne otroke imajo,
so bili iz kompanijskih stanovanj
izgnani in sedaj stanujejo v dru-
gih okrajih, in tisti ki so ostali,
se ne brigajo, li njih otroci hodi-
jo v šolo ali ne. Za vsak slučaj bo
en učitelj v šoli ostal. Veliko rod-
bin se sedaj izseljuje iz kompanij-
skih hiš: drugače je vse mirno v
stavkarskim okrožju. Državni po-
liceisti še vedno pohajajo po ce-
stah in ulicah. Splošno se sodi, da
so se odnošaji med stavkarji in
policiaji nekoliko oblažili.

New York, 29. avg. Tikačo se
odhoda "skabov" iz McKees
Rocks, se iz Pittsburga sledeče
poroča: Današnji dan je prinesel
značilni preobrat v boju, kateri
se bojuje že več tednov med v
McKees Rocks nahajajočimi pod-
jetji Pressed Steel Car Co. in pa
stavkajočimi delavci. Sedemnaj-
stim hrabrim možem se je posreči-
lo danes dopoldne neopaženo čre-
ograje v delavnice priti. Njih be-
se in nastop je doslego, da je
470 skabov, kateri so bili za o-
grajami ujeti, delo ostavilo in
podjetja vzlje grožnji special-
policeistov zapustili. Podjetje se-
daj docela miruje.

Nastop, kateri se je odigraval,
ko so takozvani "voljni delavci"
pred duri prišli, bo neizbrisljiv o-
stal v spominu.

Osvojeni so zunaj čakajočini
roke podali in obljudbo storili:
"Vaša stvar je naša, za to jo ho-
čemo z vami nadaljevati." Polni
srda so ta prizor gledali konstab-
lerii.

V dolgem sprejodu bilo teh
470 v Indian Mound vodenih, kjer
se je zborovalo in bila nepregle-
dna množica prisotna. Adams, For-
ker in drugi socialisti so plamte-
če govorili, katere se je ži-
vahno odobravalo. Gromede vese-
lost je povzročilo, ko se je naz-
nanilo da je mizarska unija št.
309 v New Yorku, brez obotavlja-
nja \$100 skavkarskemu zakladu
podarila in obljudila še nadaljno
pomoč. Stavkarji so prišli do spo-
znanja, da stoji njim na strani
zavedno delavstvo, kar jih je zno-
va ojačilo v boju za svoje pravi-
ce. Brza finančna pomoč je po-
trebna.

Sokolski izlet v Chicago.

Vkljub temu, da je vremenski
doktor nagajal s plohami in ta-
kimi in enakimi neprilikami se je
vsesokolski izlet v Chicago dobro
obnesel. Primanjkuje prostora, da
bi vse opisavali, le toliko povemo,
da nedeljska parada po češkem
Plznu je bila gloriozna. Slovanske
in ameriške zastave in razni napi-
si so krasile skoro ves zapadni
del mesta. Parade se je udeležilo
čez 5000 oseb, pripadajočih k raz-
nim društvam in klubom. Po uli-
cah, koder se je pomikala parada
pa se je vse gnelo radovednega
ljudstva.

FINCI, NJIH ZBOROVANJE IN
ČASOPISJE.

Slovenski robotniki naj bi jemali
vzгляд od teh delavcev.

Iz Hancock, Mich., se poroča,
da so imeli finski socialisti pre-
tekli teden svojo narodno konven-
cijo, katera je trpela približno tri
dni. Glavna točka zborovanja je
bilo njihovo časopisje. Kakor je
razvidno iz poročil so pred šesti-
mi leti ustanovili tednik Tyomies.
Začetek je bil težak osebnost če ni
denarnega sredstva, a imeli so u-
panje. Pričela se je živa agitacija
in kmalu se je povečal list, izšel
dvakrat na teden in naslednji tudi
po trikrat. Na zborovanju pa so
sklenili, da Tyomie bo izhajal od
sedaj dneвно.

Iz tega se razvidi, kako se Fin-
ci zanimajo za svoje časopisje.

Kaj pa je z nami Slovenci? Ve-
čina nas spi spanje pravičnega.
Brigamo se le za ječmenovec in
zabave — Literatura je postran-
ska stvar. Resnica je, da se dobe
rojaki ki z vso vneemo agitirajo
za list, ali pretežna večina pa se
niti ne gane.

Dolžnost vsacega delavca pa bi
morala biti kar največ razširjati
delavsko časopisje. Glas Svobode
obstoji sedaj še osem let. V tek-
tega časa je bilo toliko narvedoval,
da izhaja v povečani obliki ter pri-
naša čitateljem vsaki teden toliko
čtiva kot druga dva tednika sku-
paj, kar na pomeni, da je dvakrat
toliko več vreden od drugih.

Vsebinska lista je tudi vsestran-
sko zadovoljiva, tako se izraža
pretežna večina. Nikdo pa se toli-
ko ne zmeni, da bi pridobil nove
naročnike na list. Celoletna na-
ročnina na list je primeroma zelo
nizka in vsakomur pristopna.

Jesenski in zimski čas se bliža-
ta, dolgi vroči dnevi se umikajo
dolгим, hladnim večerom; sloven-
ski delavec se bo začel zanimati
za čtivo in iskal bo dobrih časopi-
sov ter poučnih knjig. Naše za-
stopnike opozarjamo na to, da se
sedaj poslužijo pridobiti novih
močih, novih naročnikov.

Spodbudljivo in zanimivo bo
tudi to, da roman "Strahovalci
dveh kron" bo kmalu završen in
da imamo zopet novega, še bolj
zanimivega na razpolago za tisk.
Roman katerega bomo najbrž pri-
občevali bo sličen vsebini "Žrtev
razmer."

Kaj ne roman izza klosterskih
sten bo pač marsikaterega zani-
mal in za to bi že sedaj svetovali,
da se vsakdo na Glas Svobode kar
najhitreje naroči, če pa je že star
naročnik naj pa isto ponovi, da
se mu ne bo lista ustavilo.

Poleg tega pa bo list vedno do-
prinašal članke o delavstvu kot
do sedaj in pa še razna druga raz-
motrivanja.

Slovenci! posnemajte druge na-
rode. Podpirajte svoje delavsko
glasilo in z združenimi močmi in
z vsestransko agitacijo podvojite
število naročnikov, da bomo v za-
četku prihodnega leta začeli Glas
Svobode izdajati dvakrat na te-
den.

Vsak naročnik naj pridobi vsaj
enega naročnika in dvakratna iz-
daja bo zagotovljena. Na -on to-
raj z agitacijo! Sedaj je čas.

Ameriško.

Leviston, Pa. 31. avg. 8 milj od
tukaj je neki ropar ekspresni
vlak ustavil, \$25.000 oropal pa
pobegnil.

Sirote zgorele.

New York, 31. avg. St. Mala-
chy, katoliški dom pri Rockaway
Park na Long Island, je bil v pon-
deljek vsled požara razjdan; ško-
da se eni na \$100.000. Tisoč o-
trok je bilo v poslopju, a so tisto
v lepim redu zapustili, ko je bilo
znamenje dano da gori in mislilo
se je, da so vsi rešeni.

Danes v jutro se je pa našlo se-
dem otroških trupel, kateri niso
bili starjši kot po 5 let. Njih
soalnica je bila nad pralnico in
se je na nje pozabilo. Imena otrok
niso znana.

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal FRANJO LIPIC

DRUGI DEL.

XLIV.

Odkada su Mletci sagradjeni Nije lipša vojska sakupljena, Što je vojska dužda mletačkoga, Vrime rata Cipra nesrićnoga: Dvi stotine tanenih galija, Dvajest i pet velikih džemija, Šest od boja silnih galijica, Ormanica ni broja se ne zna. Pred njima su sivi sokolovi, Od latinske zemlje vitezovi: Od Mletaka bane Veniere, Od Genue Dorijs Andrija; A od Španje Ivane generale, I od Rima Kolona princepe; Od lijepe zemlje Sicilije Sviti bane, Kardou generale. Kapetani, vlastela mletačka, Kavaliri, gospoda malteška, Od velika roda i plemena, Sve to trče, da Turčina siče.

Hrv. narodna.

V dnevih najvećih bojov na Cipru je v Benetkah umrl po dolgem bolehanju dož Peter Loredan. Obžalovao je to en sam mož in sicer vojni minister Zeno, ki je za vladanja Petra Loredana imel vso oblast v rokah. Nesrečna vojna na Cipru je pripravila Zena polagoma ob vse zaupanje pri mero-dajnih nobilih beneških, in ko so volili novega doža, so poglavito gledali na to, da izbero moža, ki ne bo slepo orodje v rokah Zenovih.

Novi "principe della serenissima republika," Luigi Mocenigo, je sicer pustil Zena na svojem mestu, kajti Zeno je bil najspodobnejši organizator in diplomat, kar jih je tedaj imela beneška republika, toda odločilnega vpliva kakor poprej ni zdaj Zeno nič več imel.

To se je pokazalo pri velikem in odločilnem vprašanju, kaj naj republika stori proti Turkom. Zeno je zastopal mnenje, da naj republika zbere kar mogoče največ ladij in ob enem kar mogoče največ vojaštva in naj potem poskusi zavzeti zopet Ciper. Nasprotno pa je dož Mocenigo zastopal mnenje, da mora republika čim prej premagati turško brodogej, češ, potem že kako ukrene, da si zopet pridobi Ciper. Zeno je sodil, da se to ne posreči, ker lastna beneška mornarica ne bo zadostovala, na zaveznike pa se ni zanesti. Mocenigo je temu nasproti trdil, da se zavezniki ne bodo izneverili republiki, če se doseže le ena velika zmaga nad turškim brodogejem. Zeno je svaril republiko, češ, ako ostane Ciper v turških rokah, ne bo vojnam prej konca, dokler Turki ne bodo vzeli Benečanom vseh kolonij, Mocenigo pa se je temu posmehoval.

Obveščalo je seveda mnenje doža Moceniga, tekot sto let pa se je izkazalo, da je imel Zeno prav, zakaj uresničilo se je vse do pičice, kar je prerokoval.

Zgradba novih ladij je hitro napredovala. Republiku se je po Zenovi sprtnosti posrečilo, skleniti zvezo s papežem, s Španijo, s Sicilijo, z republiko Genovo in z Maltezi. Beneška republika je imela zdaj na razpolaganje velikansko brodogej in vsa Venecija j zdaj vriskala veselja trdno prepričana, da bo ta mogočna mornarica zanesljivo uničila turško brodogej, toliko bolj ker so bili zapovedniki te mornarice najslavnejši admirali tiste dobe: Sebastijan Venier, poznejši dož, Andrej Doria in don Juan d' Austria.

Po zavzetju Famaguste je turško brodogej takoj krenilo proti severu. Združilo se je s popolnoma novim brodogejem, ki je prišlo iz Carigrada. Zdaj je šlo to brodogej 250 ladij, ki sta jim zapovedovala admiral Uluzali in Piali.

Z brodogejem Piali-paše je hitela od Cipra ozka, lahka jadrenica, na kateri so se vozili sami srečni ljudje, vojvodinja Asunta in plemič Kržan, Tomo in Mara, zapovedoval pa je ladji kapetar Desantič.

Brodogej se je v velikem ovinku ognilo beneški republiki pripadajočega otoka Krete in se obrnilo proti severu, kajti namenjeno je bilo, iti beneški mornarici nasproti v Adrijsko morje. Tedaj pa je Desantičeva jadrenica krenila iz vrste turških ladij in za-

peljala na desno proti otoku Antikyrtira, domovini vojvodinje Asunte. Močno so zagrmeli njeni topovi v slovo in z admiralske ladje je zagrmel odgovor.

— Teško mi je pri sre, je rekla vojvodinja Asunta, ko je turška admiralska ladja izginila v daljavi. Spominjam se tistega dne ko sem oblečena kot eiganka bila pripeljana na Pialijevo ladjo. Tedaj mi je povedal Piali, da odrine po zavzetju Famaguste proti severu, da napade Dalmacijo in njene otoke, da poruši in opustoši vse, da porobi in pomori vse. To bodo strašni dnevi za tiste ljudi.

Piali-paša je svoje grozne obljube le prenatano izpolnil. Zavzel in opustošil je Dulein, zadnjo beneško postojano v Albaniji, podvrgel Kotor in se pripravljaval za napad na Korčulo in na Lošinj, ko je dobil vest, da je brodogej beneške republike in zaveznikov zapustilo pristan in da gre proti turškemu brodogju.

Obenem pa je prišla od juga vest, da je kralj Gjačič s svojimi številnimi sicer jakimi ali hitrimi in trdnimi ladjami na potu, da napade turško brodogej od južne strani. Turki so sprevideali, da bi lahko prišli med dva ognja in so se vsled tega nemudoma umaknili proti jugu.

Ločivši se od turškega brodogja, je Desantičeva jadrenica krenila proti vzhodu. Zgodilo se je to na željo vojvodinje Asunte, ki je hotela izvedeti, kaj je z njenima malima bratoma, katerima se je žrtvovala s tem, da se je poročila z Ladislavom Gjačičem. Da je oče, stari vojvoda Dall Ferro, še vedno v ječi v Benetkah, to ji je bilo znano, saj ji je sporočil kapetan Desantič. Kaj je z bratom, tega ni vedela.

Z obiskom na otoku Antikyrtira je imela pa vojvodinja Asunta še drug namen. Hotela si je preskrbeti sredstev, da poskusi osvoboditi svojega očeta iz beneške ječe. O tej svoji drzni nakani ni govorila doslej z nikomur, niti s Kržanom. Hotela je vzeti nase vse nevarnosti, toliko bolj, ker bi Kržana zadele vse drugačne posledice kakor njo, če bi se osvobodilo vojvode Dall Ferro ne posrečilo. Pred vsem je bilo treba izdatnih sredstev in teh ni mogla dobiti drugod, kakor v očetovem gradu. V skriti kleti gata mogočnega poslopja je imel vojvoda Dall Ferro shranjene silne zaklade in edino Asunta je vedela, kako priti do njih.

Po nekajurni vožnji je Desantičeva jadrenica dospela v bližino Antikyrtire. Kako se je razveselila Asunta, ko je zagledala v daljavi obrežje, kako ji je trepetalo srce, ko je začela razločevati posamične stavbe in je ležal pred njo mogočni, uprav kraljevski grad, v katerem je zagledala luč sveta in preživela najsrečnejša leta svojega življenja. Obšla jo je zavest, da je to doma, da je ta otok njena domovina in to je vzbudilo v njenem srečnem hrepenenju, da bi mogla ostati tu. Toda spoznala je, da mora to hrepenenje zadušiti, ker se nikdar ne izpolni. Na gradu je vihrala beneška zastava, in Asunta je vedela, da je Benečane le z orožjem pregnati, če so enkrat kje razvili zastavo sv. Marka.

Desantič je vozil s svojo jadrenico okrog otoka toliko časa, da se je zmračilo, kajti treba je bilo opreznosti, da bi beneški vojaki ne ubranili vojvodinji vstopa v grad.

Ko je bila noč, se je odpravila Asunta v grad. Poznala je na otoku vsako stezo, vsako drevo in vsak kamen, in je torej lahko prišla do paviljona, ki je ležal tik za gradom. Spremljal jo je Kržan. Iz paviljona so vodila posebna vrata v spodnje grajske prostore, kjer je bila na koncu dolgega hodnika tajna klet, ki je ni mogel nihče videti, ker so bila vrata skrita pod tlakom.

Kržan je s svojim mečem privzdignil kamen, ki je pokrival ta vrata in ga odvalil. Asunta je imela ključ od vrat in jih odklenila.

— Daj mi luč Andrej in ostani tu na straži, je rekla Asunta, ko je stala na lestvi, vodeči v zakladnico.

Kržan je imel pod plaščem skri-

to majhno gorečo svetilko, ki jo je izročil Asunti, katera jo je kar možno hitro skrila in potem odšla po lestvi v klet. Le za trenotek je svetilka vrgla medlo svetlobo po prostornem hodniku, potem je zavladala zopet tema.

Z mečem v roki in držeč nogo na kamnu, ki ga je bil odvalil, je stal Kržan na straži.

Naenkrat se je zganil in kri mu je zastala v žilah. Zaslišal je rahel šum. Zdelo se mu je, da sliši tihe korake, kakor hodi žival, kadar za sleduje plen. Kdo more to biti? Kržana je spreletel grozen strah. Ni se bal zase, bal se je za Asunto. Če se ji ne posreči, odnesti zakladov njenega očeta, je stari vojvoda izgubljen. A kaj storiti? V prvem hipu je mislil Kržan, da stori najbolje, če zapre v zakladnico vodeča vrata in zvali nanje kamen. A če bi prišlo do boja in bi bil v tem boju ubit? Potem bi Asunta v zakladnici umrla lakote. Groza je pri tej misli stresla Kržana. Ne, si je rekel, izhod iz zakladnice mora ostati odprt. Bolje, da dobe Benečani ta zaklad, kakor da se zgodi Asunti kaka nesreča.

Zadržuje sapo, je Kržan prisluškoval. Nekaj trenutkov je bilo vse tiho, potem pa so se zopet začeli rahli koraki.

— Naj bo človek ali žival, si je rekel, Kržan nasproti mu moram iti.

S previdnimi koraki, stopajoč kar mogoče tiho, je šel po hodniku. Hotel je priti do ovinka, kjer se je hodnik razdelil na vse strani in tam počakati, kdo da pride.

Še predno pa se je Kržan do tja priplazil, se je posvetilo na hodniku. V tistem trenutku je tudi že planil velkanski pes proti Kržanu. Na srečo je držal Kržan svoj meč v rokah. Nastavl ga je in ga vsr, ki ga je hotel zgrabiti za vrat, potisnil v život. Pes je neznanosko zajčal in padel na tla.

Prav tedaj pa se je na hodniku ovinok prikazal velik mož, držeč v eni roki svetilko, v drugi meč. Čul je, kako je pes zajčal in kako je nekaj vallo ob tla in hitrih korakov pristopil blizu.

— Vdaj se — meč iz rok, drugače te ubijem!

Kržan je bil z svoj meč potegnil iz psa, ki ga je bil skozi in skozi predrl. Odstopil je za korak in se postavil v bran. V tem hipu je pogledal svojemu nasprotniku v obraz in v silnem presenečenju vzkliznil:

— General della Croce!

— Da, jaz sem general della Croce, praveditor na tem otoku. A kdo si ti?

— Prepovem si, da bi me tikali, je zaklical Kržan. Sicer pa sva stara znanca in imava poravnati star račun. Jaz sem plemič Andrej Kržan.

Zdaj je bil presenečen general della Croce. Tako je bil presenečen, da mu je kar sablja omahnila. — Ni mogoče, ni mogoče. Vi tu — plemič Kržan. Ne ne!

Vendar je pri teh besedah general dvignil svetilko in posvetil na Kržana. Dolgo ga je gledal in zmajeval z glavbo.

— Res ne vem — lahko da ste, lahko da niste. A kje je Vaš spremljevalec? Videl sem sprehajajo se po vrtu dva človeka, ki sta se vtihotapila v paviljon. Kaj iščete v nočnem času v tem gradu?

— Ne bojte se, gospod general; plemič Andrej Kržan ni in ne bo nikdar storil nič nepoštenega.

— To mi ne zadostuje, je osorno vzkliznil general. Jaz sem danes gospodar v tem gradu in vedeti hočem, čemu ste se vtihotapili. Sprehajajo se po vrtu sem videl dva človeka, ki sta se splazila v paviljon in jima sledil. Kje je Vaš spremljevalec, plemič Kržan?

— Stari računi se prej poravnajo kakor novi, je zaklical Kržan, ker si ni vedel drugače pomagati, kajti lagati ni hotel, resnice pa ni smel povedati. Saj se vendar še spominjate, kaj ste mi obljubili v Benetkah. Rekli ste, da mi daste zadoščenje tisti trenutek, ko se prvič srečava. S svojo častno besedo ste mi to obljubili, general della Croce. Iz polnite svojo obljubo, sicer vas moram smatrati za strahopetca, ki ni vreden, da je general beneške republike.

General della Croce se na te besede nekaj hipov ni ganil, kakor bi bil okamenel, potem pa je obešil svetilko na klin v zidu in odložil svoj plašč.

— Jaz ali vi — plemič Kržan

— eden naju obleži tu, a žal bo ali meni ali vam, krvavo žal.

Kržan si teh besedi ni znal tolažiti in tudi ni vprašal pojasnila. Postavil se je za boj. Isto je tudi storil general della Croce. Meča sta se prekrizala.

— Ena — dve —

— Ne — ne — nazaj Andrej — je v tem hipu zadonelo iz ozadja in kakor blazna se je Asunta zapodila med nasprotnika.

— Andrej — kaj ne veš, da je to tvoj stric — ali si blazen — in vi general della Croce — kaj ste že pozabili, da je Kržan vaš netjak?

Pod vtisom nenadnega prihoda vojvodinje Asunte in njenih klicev, sta general della Croce in Kržan mehanično obrnila svoje meče k tlom. General je bil do skrajnosti presenečen, videvši pred seboj vojvodinjo Asunto, o kateri je mislil, da živi, kdo ve kje s svojim možem Ladislavom Gjačičem, Kržan pa ni vedel jeli prav razumel Asunto ali pa se mu blede.

— Asunta, kaj si rekla? jo je vprašal po precej dolgem molku. General della Croce — da je moj stric — jaz, da sem njegov netjak?

— Vojvodinja je povedala resnico, se je zdaj oglašil general della Croce. Toda to sorodstvo nima v sedanjem trenutku nobenega pomena. Dolžan sem Vam, plemič Kržan, zadoščenja, ker sem vas v Benetkah siloma zadržal z namenom, ločiti vas za vedno od vojvodinje Asunte. Vi pa ste dolžni meni zadoščenje za žalitve, ki ste jih izrekli, ko sva se tukaj dobila.

— Ne pustim, da bi se dvobojevala, je zaklicala Asunta in zopet stopila med generala in med Kržana. Jaz sem kriva, da sta se tukaj našla in jaz nočem imeti na vesti nobenega človeškega življenja več.

— Kako ste prav za prav sem-kaj prišli in kaj iščete tod?

— Ne morem vam tega povedati, gospod general, je izjavila Asunta in je povabila glavo. Verujte mi...

— Lahko si mislim, po kaj ste prišli, je menil general della Croce. Pobegnili ste od svojega moža in prišli em iskat svoja brata in — še kaj drugega. Da, vojvodinja. Prišli ste iskat kdo ve kje v gradu skriti zaklad svojega očeta. Šetajoč po vrtu sem videl dve osebi, ki sta se vtihotapili v grad. Mislim sem, da so to kaki uslužbeni. A ko sem na koncu tega hodnika zagledal luč — zasvetila je le za trenotek — me je obšel sum, da se godi kaj posebnega. Tam na koncu hodnika je vhod v zakladnico vojvode Dall Ferro.

Kržan in Asunta sta se zgenila. Mar ve general res, kje je zakladnica? Odgovora na to vprašanje ni bilo treba čakati.

— Poznam to zakladnico, vojvodinja, je rekel general della Croce in poznam njene zaklade. Beneška republika je vsaj začasno vzela vašemu očetu vladarstvo, ni mu pa vzela njegovega imetja. Ti zakladi so njegova last in jaz jih zvesto čuvam, zanj in za njegove otroke. Toda zdaj se teh zakladov ne sme nihče samolastno dotakniti, tudi vi ne, vojvodinja.

— Moj oče mi je dal vse pravice do teh zakladov, se je oglašila Asunta.

— Ne dvomim o tem, a dokler je vojvoda Dall Ferro živ, vam ne smem dovoliti, da bi se dotaknili njegovega imetja.

Asunta ni vedela kaj bi storila. Denarja ni imela in Kržan ga tudi ni imel, ne ona ne on nista vedela kako bi si pomagala. Že je hotela Asunta poskušati s prošnjami omehčati generalovo srce, ko ji je ta sam ponudil svojo pomoč.

— Če ste v kaki zadregi, vojvodinja Asunta, je rekel general skoro mehko, sem vam na razpolaganje. Rad vam posodim kar premorem. Časih sem vas sovražil. Mislim sem, da ste kakor vaš oče, ali zdi se mi, da ste prava hči svoje matere, ne le po lepoti, nego tudi po sre.

— Hvala vam, gospod general, je rekla Asunta in ponudila staro svojo drobno belo roko. Hvala vam za vaše besede in za vašo ponudbo. A sprejeti je ne morem, dokler niste segli v roke — nje-mu — Andreju plemiču Kržanu, svojemu netjaku.

Počasi se je general obrnil od Asunte. Ostri pogled njegov je počival na Kržanu, dolgo časa resno, potem je postajal izraz vse

mehkejši in naenkrat je odletel meč iz generalovih rok.

— Andrej, moj ljubi Andrej, je vzkliznil starej in je objel Kržana in ga stisnil k sebi. Torej sva se vendar dobila? Ko bi bil slutil, da me pošlje republika na ta otok, kdaj bi ti bil že povedal, kdo da sem. Toda upal sem, da pridem na Ciper, da ti bom tam kot čisto tuj človek mogel pomagati, ti dobiti prilike, da se odlikuješ...

— Ah, gospod general, vi ne veste kako se je Kržan odlikoval in kaj je vse storil.

— To mi morate natančno povedati, vse od kraja — a ne tu, je veselo vzkliznil general. Zdaj spravimo najprej zakladnico v red, da je nihče ne izsledi, potem pa se v moji sobi pomenimo o vsem, kar se je zgodilo in kaj nameravata.

Vso noč je gorela luč v generalovi sobi, da so se straže začudeno ozirale na okna, v sobi pa so sedeli trije srečni ljudje v živem pogovoru ter se menili o preteklosti in delali načrte za prihodnost.

— Zunaj je že dan in treba je, da se odpočijemo, je končno rekel general della Croce. Ostanita nekaj časa pri meni. Izposlušem si dopust in se popeljem z vama. Že davno hrepenim, da bi zopet zagledal domače kraje. Tam nad Opatijo, kjer ste vi, Asunta, stregli bolnemu Kržanu, tam prebije-mo v neskaljeni sreči nekaj tednov. Tista hiša je namreč moja in zasedal sem jo zate, Andrej.

Mirno so Asunti in Kržanu tekli dnovi na otoku Antikyrtira. Asunta je izvedela, da se je stari grajski duhovnik z njenima bratoma preselil v Retimo na Kreti, kjer sta hodila dečka v šolo k patrom ondotnega samostana. Opetovano sta Asunta in Kržan na Desantičevi ladji napravila izlete v Retimo, v tem ko se je general della Croce pripravljaval, da nastopi svoj dopust.

Tiste dni so v pristan pribegle male grške kupijske ladje in mornarji so prinesli novico, da jadra mnogoštevilno piratsko brodogej proti severu v Adrijsko morje.

Z več kot dvesto četudi le jako majhnimi jadrenicami sta bila krhli Gjačič in njegov sin Ladislav dospela v Adrijsko morje. Brodogej se je držalo Albanskega obrežja in piratje so bolj za kratek čas in za zabavo kakor zaradi plena napadali in požigali širomaške albanske vasi ter klali prebivalstvo, v tem ko so čakali obvestila svojih vohunov, kdaj naj udarijo na turško brodogej.

(Dalje prihodnjič.)

Listu v podporo.

Val. Mažgon 25c; Joe Dobnikar 25c; F. Seme, 50c; F. J. P. 50c; J. Sem 25c.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Spodaj podajamo imenik naših zastopnikov, na katere se sme slavno občinstvo za točnost pošiljate naročin na Glas Svobode in drugo v tiskarsko stroko pripadajoče stvari zaupno zanesti. Isti so tudi poverjeni sprejemati in pobirati naročnino in drugo. Za Ironwood, Mich. P. Geschell. Za Alix, Ark. Fr. Krefel. Za Leadville, Colo. John Skala. Za Clinton, Ind. John Albrecht. Za San Francisco, Cal. A. Serjak. Za Bridgeport, Ohio, F. Spendal. Za Indianapolis, Ind. J. Pushnar. Za Thomas, W. Va., J. Merhar. Za Durango, Colo. Mart. Mehle. Za Winterquarters, Utah J. Zajec. Za So. Lorain, Ohio, Fr. Vevar. Za Darragh, Pa. Joe Hauptman. Za E. Butte, Mont. Steve Prešern. Za W. Jordan, Utah, Matt Kolar. Za Conemaugh, Pa. M. Rovansk. Za Chisholm, Minn. A. Sterle. Za Aldrie, Mont. J. Kočevan. Za Eveleth, Minn. A. Omrzu. Za Ely, Minn. John Seliškar. Za Broughton, Pa. B. Godec. Za Denver, Colo. John Perko. Za Greenland, Mich. M. Geschell. Za Milwaukee, Wis. J. Preščenik. Za državo Kansas A. Rupar. Za St. Louis, Mo. V. Sever. Za Forest City, Pa. Fr. Leben. Za Springfield, Ill. L. Pekol. Za Claridge, Pa. J. Batich. Za Huntington, Ark. M. Powetz. Za Sheboygan, Wis. Jos. Malar. Za Stringtown, Colo. Jos. Lenič. Za Moon Run, Pa. J. Arhar. Za McGuire, Colo. A. Lah. Za Yale, Kans. J. Cvetkovič. Za La Salle, Ill. L. Zevnik. Za Lemont Furnace, Pa., J. Gregorich.

Josip Komar

164 Reed St., Milwaukee, Wis.

priporoča rojakom svojo
lepo urejeno

GOSTILNO.

Snažno prenočišče se vedno dobi

Rojakom, ki potujejo skoz naše mesto se za obisk vdano priporočam.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnoviješeh kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

TUKAJ živečim rojakom in onim, ki potujejo skoz Kenosha, priporočam svojo na novo urejeno

GOSTILNO

v obilen poset. Hrana in stanovanje se vedno dobi pri

LOUIS ROBSEL

113 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.

WELKY'S

Restavracija in gostilna.

552 Blue Island Ave.

CHICAGO

vogal Loomis in 18. cest. Telefon Canal 1458

G. C. Glaeser

FOTOGRAF. Povečanje slik

323 North 8th Street

nasproti pošte

SHEBOYGAN, WIS. Phone 295 Green

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

62—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

GOSTILNA!!!

JOHN DOBNIK

300 Reed St., Milwaukee, Wis.

GOSTILNA!!!

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in domaćih smok. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno. 612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobil

mrzel in gorak prigri-zek. : Pod vodstvom Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave.

delik Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruca dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

Frank Gregorič

priporoča rojakom-prijateljem svoj fino urejeni

SALOON

na 101 Main St., I A SALLE ILL.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sve-že Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ul.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL CANAL 1386

IMPORTIRAN TOBAK, prodajam cigare in cigarete, raznevrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

Reinhold

Kroll

Izdelovalec in trgovec
na veliko s

VINOM IN LIKERJI.

"GREEN BELL"

naše specialiteta.

410 Greenfield Av. Milwaukee</

Suratska Kavarna.

L. N. Tolstoj. V Sv. Mishl.

V indijskem, mestu Surat je bila kavarna. In shajali so se v nji popotniki in tujei od raznih strani in so se pomenkovali. Zašel je tja enkrat tudi učen perzijski bogoslovec. Celo življenje je premišljal o bistvu boga, ter čital in pisal o tem knjige. Dolgo je premišljal, čital in pisal o bogu; zmešal se mu razum, vse se mu je v glavi bledlo in prišel je k temu, da je prenehal verovati v boga. Izvedel je o tem kralj, ter ga izgnal iz perzijskega kraljestva.

Tako je prevdarjal nesrečni bogoslovec o prvotnem vzroku celo življenje, da se je zmešal. Namesto, da bi bil izprevidel, da nima več razuma, je mislil, da ni višjega razuma, ki vlada svet.

Bogoslovec je imel sužnja iz Afrike, ki ga je spremljal povsod. Ko je bogoslovec šel v kavarno, je ostal zamorec na dvorišču za vratmi in se je vsedel v celi vročini tam na kamen; sedel je in odganjal od sebe muhe. Bogoslovec se je vlegel v kavarni na divan, in si je naročil posodo z opijem. Ko je vse izpil, in je opij začel razgrevati njegov možek, se je obrnil k svojem sužnju:

“Kaj misliš ti, nizki suženj”, je rekel, “povej, kaj misliš: ali je bog ali ga ni?”

“To se ve, da je,” je rekel suženj in je takoj vzel izza pasa malega lesenega malika.

“To le,” je rekel, “to le je bog, ki me varuje, odkar sem živ na svetu. Ta bog je narejen iz lesa svetega drevesa, ki se mu klanjajo vsi ljudje na naši zemlji.”

Zaslišali so ljudje pogovor med bogoslovcem in sužnjem in so se zelo začudili. Čudili so se vprašanju gospodovega in se bolj so se čudili sužnjem odgovoru.

Neki brahmin, ki je bil slišal sužnjeve besede se je obrnil k njemu, ter rekel:

“Nesrečni norec! Kako si moreš misliti, da bi bil bog za pasom kaknega človeka. Bog je le eden, to je — Brahma. Brahma je večji nego celi svet, kajti on je ustvaril svet. Brahma je edini, veliki bog, Bog, ki so mu postavljena svetišča na bregovih reke Gange, Bog, ki mu služijo samo njegovi duhovniki — brahmini. Samo ti duhovniki poznajo pravega boga. Minilo je že dvajset tisoč let, in naj so bili na svetu še tako veliki prevariti, ti duhovniki so ostali in ostanejo taki, kakor so bili vedno, kajti Brahma, edini pravi bog, jih varuje.”

Tako je rekel brahmin in je mislil, da je prepričan vse; toda prisotni židovski menjalci mu je oporekal:

“Nikdar ne,” je rekel, “svetišče pravega boga ni v Indiji . . . Bog ne varuje kasto brahminov! Pravi bog ni bog brahminov, ampak Bog Abrahamov, Izakov in Jakobov. Bog varuje samo svoje izraelsko ljudstvo. Bog je od začetka sveta brez prestanka ljubil in ljubi samo naš rod. In če je zdaj naš narod razkropljen po vsej zemlji, je to le izkušnja, ampak Bog, kakor je obljubil, bo združil zopet svoj narod v Jeruzalemu, obnovil bo čudež starega veka, jeruzalemski tempelj in bo postavil Izrael kot gospodarja nad vsemi narodi.”

Tako je pravil žid in je zaplaval. Hotel je še nadaljevati, toda neki Italijan mu je segel v besedo.

“Govorite neresnico,” je rekel židu, “vi pripisujete bogu nepravičnost. Bog ne more ljubiti en narod bolj nego druge. Nasprotno, če je bog prej varoval Izraelce, tedaj je minilo že 1800 let od onega časa, odkar se je bog nanje razjezil ter jih v znamenje svoje jeze razkropil po svetu, tako da se ta vera ne razširja, ampak le tu in tam drži. Bog ne daje prednosti nobenemu narodu, ampak vabi vse, ki se hočejo rešiti v naročje jedine svete rimsko-katoliške cerkve, izven ktere ni rešitve.”

Tako je pravil Italijan. Toda prisotni protestantski pastor je pobledel in je odgovoril katoliškemu misijonarju:

“Kako morete reči, da je rešitev mogoča samo v vaši konfesiji? Verujte, da bodo rešeni le ti, ki bodo po evangeliju služili Bogu v duhu in resnici po zakonu Jezusa Krista.”

Tedaj se je Turek, ki je služil v suratski celnici, ter je sedel in

pušil tobak, s resnim obrazom obrnil k obema kristjanoma:

“Zastonj,” je rekel, “ste tako prepričani o pravosti svoje rimske vere. Vaša vera je bila že pred šeststo leti nadomeščena s pravo Mohamedovo vero. Kakor sami vidite, se prava Mohamedova vera vedno bolj širi po Evropi, Aziji, in celo v svetem Kitaju. Sami priznavate, da so židje od boga zavrnjeni in kot dokaz navajate, da so židje ponižani in da se njih vera ne širi. Priznajte torej, da je Mohamedova vera prava, ker ima večino in se vedno širi. Rešeni bodo le ti, ki verujejo v poslednjega preroka božjega, v Mohameda. In to le potomeci in spoznavalci Omarja, ne pa Alija, ker verniki Alija ne verujejo prav.”

Pri teh besedah je hotel perzijski bogoslovec, ki je spadal k Alilevi sekci, nekaj opomniti. Toda v kavarni je med tem nastal velik prepir med verniki raznih ver in konfesij. Bili so tu abesinski kristjanje, indijski lamiti, izraeliti in oboževalci ognja.

Vsi so se pripravili o bistvu boga in kako se ga mora častiti. Vsak je trdil, da imajo samo v njegovem kraju pravega boga in da ga edino oni znajo prav častiti.

Vsi so se pripravili, kričali, prepričevali . . .

Le neki Kitajec, učenec Konfucijev, je sedel mirno v kotu kavarne in se ni udeležil prepira. Pil je čaj in poslušal, kaj so govorili drugi, toda sam je molčal.

Turek ga je med sporom zagledal, okrenil se je k njemu in rekel:

“Pomagaj mi, dragi Kitajec! Molčiš, da bi mogel reči v mojo korist. Vem, da zdaj pri vas na Kitajskem upeljujejo različne vere. Vaši kupei so mi večkrat pravili, da vaši Kitajci od vseh drugih ver smatrajo mohamedansko za najboljšo, ter da jo najraje sprejemajo. Podpiraj moje besede in povej, kaj misliš o Bogu in njegovem preroku?”

“Da, da, povej, kaj ti misliš?” so se obrnili k njemu tudi drugi.

Kitajec, učenec Konfucijev, je zaprl oči in se je zamislil. Potem se je ozrl, oprostil je roke iz širokih rokavov svoje obleke, položil jih je na prsa in je izpregovoril s tihim, mirnim glasom.

“Meni se zdi, gospoda,” je rekel, “da zaljubljenost v samega sebe najbolj ovira, da se ljudje ne morejo zediniti v verskih stvarih. Ako hočete poslušati, pojasnim vam to z vzgledom.

Odpeljal sem se iz Kitajskega v Surat na angleškem parniku, ki je na potovanju okoli sveta. Na poti smo pristali na vzhodnem bregu otoka Sumatra, da bi dobili vode. Opoledne smo stopili na suho in smo se vsedli na morskem bregu v senci kokosovih palm, nedaleč od vasi domorodcev. Sedelo je nas tam nekoliko oseb iz raznih krajev in dežel.

Ko smo tako sedeli, je prišel k nam slepec. Ta človek je oslepel, kakor smo pozneje izvedeli, ker je predolgo in preveč napeto gledal v solnce. Gledal je dolgo in napeto v solnce zato, ker je hotel razumeti, kaj je solnce. Hotel je to vedeti zato, da bi ovladal solnčno svetlobo.

Trudil se je dolgo, vzel je na pomoč vse vedo, hotel je ujeti nekoliko solenih žarkov, zgostiti je in zapreti v steklenico.

Dolgo se je trudil, vedno je gledal v solnce, toda ničesar ni dosegel. Le to je dosegel, da so se mu od solnce vnele oči in je oslepel. Tu si je rekel:

“Solnčna svetloba ni tekočina, kajti ako bi to bila tekočina, bi jo bilo mogoče prelivati in valovila bi se po vetru kakor voda. Solnčna svetloba tudi ni ogenj, ta bi ugasnil v vodi. Svetloba tudi ni plin, ker jo vidimo, ni to trda tvarina, ker je ne moremo pregrabiti. In ker solnčna svetloba ni niti tekočina, niti ogenj, niti plin, niti trda tvarina, zato solnčna svetloba ni nič.”

Tako je mislil in od tega trenutka je izgubil vid in um, ker je bil vedno gledal v solnce, ter o njem premišljal.

Ko pa je popolnoma oslepel, je bil tudi popolnoma prepričan, da ni solnce.

S tem slepecem je prišel tudi njegov suženj. Posadil je svojega gospoda v senco kokosov, vzel je v roke kokosov oreh, ki je ležal na tleh, in je začel iz njega delati ponočno svetilko. Naredil je vo-

zel iz kokosovega vlakna, iztisnil je iz oreha olje v lupino in je namočil voz. — Med tem, ko je suženj delal svetilko, je slepec vzdihnil in mu rekel:

“No, suženj moj, ali ti nisem resnico povedal, ko sem rekel, da mi solnce? Vidiš, kako je tma? Pravijo — solnce! . . . Kaj pa je solnce?”

“Jaz ne vem, kaj je solnce,” je rekel suženj. “Meni na tem ni ležeče. Ampak tole svetlobo poznam: naredil sem si svetilko, imel bom svetlobo in tudi tebi morem z njo služiti, ter vse najdem z njo v svoji bajti.”

Suženj je vzel lupino v roke in je rekel: “To je moje solnce.”

Sedel je tam tudi hromec z bergljo. Zaslišal je to, zasmejal se je in rekel slepecu:

“Ti si najbrže že od rojstva slep, da ne veš, kaj je solnce. Povem ti, kaj je: solnce je goreča kroglica, ta kroglica vzhaja vsak dan z morja in vsak večer zahaja v gorah našega otoka. To mi vsi vidimo in tudi ti bi videl, ko bi ne bil slep.”

Ribič, ki je tudi tam sedel, ter slišal te besede, je rekel hromemu:

“To se vidi, da nisi bil nikdar dalje, nego na svojem otoku. Ko bi ne bil hrom in bi se peljal po morju, bi videl, da solnce ne zahaja v gorah našega otoka, ampak: kakor zjutraj vzhaja iz morja, tako zvečer v njem zahaja. Pripovedujem to po resnici, kajti vsak dan vidim to na lastne oči.”

Zaslišal je to Indijec.

“Čudim se,” je rekel, “kako more razumen človek govoriti take budalosti. Ali je mogoče, da bi ognjena kroglica padla v vodo in ne ugasnila! Solnce sploh ni ognjena kroglica, ampak: solnce je božanstvo. To božanstvo se imenuje Deva. To božanstvo se vozi na vozu po nebu okoli zlate gore Speriua. — Zgodi se, da hudobne kače Pagu in Katu napadejo Devo, pičijo ga in naredi se tma. Naši duhovniki molijo, da bi se božanstvo rešilo, osvobodilo in se osvobodilo. Le taki glupi, kakor vi, ki se niso peljali nikdar dalje nego na svoj otok, morejo misliti, da sveti solnce le na njihov otok.”

Izpregovoril je na to posestnik egiptovske ladje.

“Nikakor,” je rekel, “tudi to ni res. Solnce ni božanstvo in ne hodi samo okoli Indije in njene zlate gore. Jaz sem plul mnogo po Črnem morju, ob arabskih bregovih, bil sem tudi na Madagaskarju in na Filipinskih otokih, solnce osvetljuje celo zemljo, ne samo Indijo; ne hodi okoli ene gore, ampak izhaja pri japonskih otokih in zato se ti otoki imenujejo Japen, to je v njih jeziku rojstvo solncea. Zahaja pa daleč, daleč na zahodu za angleškimi otoki. Dobro vem to, ker sem sam mnogo videl in sem mnogo slišal od deda. In moj ded je plul prav do vseh koncev morja.”

Hotel je še govoriti, toda angleški mornar z naše ladje mu je segel v besedo:

“Ni dežele nad Anglijo,” je rekel, “kjer bi boljše vedeli, kako hodi solnce. Solnce, to vemo v Angliji vsi, nikjer ne vstaja, nikjer ne zapada. Ampak hodi vedno okoli zemlje. Mi to dobro vemo, ker smo sami ravnokar obpluli zemljo in nismo nikjer zadelo na solnce. Povsod je kakor tu: zjutraj se prikaže, zvečer se skriva.”

Anglež je vzel palec, narisal je v pesku krog in začel razlagati, kako gre solnce po nebu okoli zemlje. Toda ni znal to dobro razložiti, zato je pokazal na krmara svoje ladje, ter rekel:

“On je bolj učen, kakor jaz, in vam zlahka vse to razloži.”

Krmar je bil zelo razumen človek in je bil molče poslušal cel razgovor, dokler ga niso vprašali.

Toda zdaj, ko so vsi obrnili k njemu, je izpregovoril:

“Vsi varate drug drugega in sami sebe. Solnce se ne vrti okoli zemlje, ampak zemlja se vrti okoli solncea, in poleg tega se vrti še sama ter obrača k solncu v teku štiriindvajset ur Japonsko, Filipine, Sumatro, kjer zdaj sedimo, Afriko, Evropo, Azijo in celo množino še drugih dežel.”

Solnce ne sveti le za jedno goru, ali za en otok, ali za eno morje, niti sploh le za zemljo, ampak za mnoge take planete, kakor je zemlja. Vse to bi vsak iz vas mogel razumeti, ko bi gledal gor na nebo in ne le sebi pod noge, ter bi ne mislil, da sveti solnce le zanj in za njegovo družino.”

Tako je rekel modri krmar, ki je bil že mnogo sveta prepotoval in se mnogo oziral po nebu.”

“Da, zmote in prepripi ljudij o veri izhajajo iz tega, da so ljudje zaljubljeni sami vase,” je nadaljeval Kitajec, učenec Konfucijev. “Kakor je to s solncem, tako je tudi z bogom. Vsak človek hoče imeti svojega posebnega boga, ali vsaj boga svoje rodne zemlje. Vsak narod hoče v svojem svetišču zapreti tega, ki ga ne more objeti cel svet. Ali je mogoče kako svetišče primerjati s tem, ki ga je bog sam postavil, da bi združil v njem vse ljudi v jedno spoznanje, v eno vero?”

Vsa človeška svetišča so postavljena po vzoru tega svetišča — po vzoru sveta božjega. V vseh svetiščih so kopelji, oboki, slike, napisi, knjige zakonov, dari, svetilke, altariji in duhovniki. Toda v čigavem svetišču je taka kopel, kakor ocean, tak obok ko nebeski svod, take svetilke, kot je solnce, mesec, zvezde, take slike, kot so živi ljudje, ki se ljubijo in si med seboj pomagajo? Kje so napisi o božji dobrotljivosti tako razumljivi, kakor dobrote, ki jih vidimo povsod nam v srečo? Kje je knjiga zakona, tako jasna vsakemu, kakor ta, ki je napisana v človeškem srečju? Kje so dari in žrtve, ki bi bile jednake darom ljubezni, ki jih ljubeča srea prinašajo svojim bližnjim? In kje je altar, ki bi bil jednak srcu dobrega človeka, na katerem sam bog sprejema svoj dar?

Čim bolj bo človek pojmoval boga, tem boljše ga bo poznal, čim boljše ga bo poznal, tem bolj se mu bo približal, posnemal bo njegovo dobroto, milosrčnost in ljubezen do ljudi.

Zato naj ta, ki vidi celo solnčno svetlobo, ki napolnjuje svet, ne obsoja in ne zaničuje praznovernega človeka, ki v svojem maliku vidi le žarek te svetlobe a nezaničuje naj niti brezverca, ki je oslepel in ne vidi svetlobe.”

Tako je rekel Kitajec, učenec Konfucijev, in vsi prisotni v kavarni so umolkli.

Niso se več pripravili o tem, čigava vera je najboljša.

“V imenu Kristusa” je prosil o priliki zadnjih deželnozborskih volitev organist Bračko v St. Miklavžu pri Slov. Gradcu kmete, naj volijo Verstovška. Sedaj je pa aretiran, ker cerkvena blagajna ni v redu, in bo v kratkem pred okrožno sodnijo v Celju razprava. — Ali mu je Verstovšek premalo dal za agitacijo??

Posledce zanemarjenega prehlajenja pozna vsak. Pravočasno drgnjenje s krepkim linimentom pa kali uniči. Najpotrebnejše sredstvo v domači lekarni je torej dober liniment. Že leta sem se je Dr. Richterjev “Pain Expeller” izkazal, da je kot tak izbor sredstvo se lahko kupi v sleherni lekarni v Ameriki za 25 centov steklenica. Človeku pa je treba biti pozornemu, da dobi pravega z varstveno znamko s sidrom.

POZOR!

Naznanjam sl. občinstvu

V MILWAUKEE, WIS.

da sem odprl trgovino s čevlji in raznovrstno obučo. V zalogi imam najboljše čevlje, katere izdeluje svetovno znana:

METCALF BRADLEY CO.

Pridite in oglejte si mojo zalogo predno kupite kje drugje.

JOHN ERMENC

288 Grove St.

Milwaukee, Wisconsin

Najnižje cene!

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasniku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsako priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebujejočih medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavi. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobnja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St.,

Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA

JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ

GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.

V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga sraje spodnjega perila, kravati itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovolnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave.,

Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill.

TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.,

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM

POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
597 W. 20th St. Chicago, Illinois.Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodni miselniki list za slovenski
narod v Ameriki."GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO: Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....\$1.00ZA EVROPO: Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.50NASLOV ZA DOPIS IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.

1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznani poleg Novega tudi
STARI naslov.

231

GLAVNI ODBOR S. N. P. J. V
ZVEZI Z JOŽA ZAVERT-
NIKOM & CO.

(Nadaljevanje.)

Tedad to je tisti slavni letak,

kateri je bil podpisal France

Petrič, ter pristavil da je član S.

N. P. J. in mnogo teh letakov je

bilo preplavilo redno konvencijo

S. N. P. J. v La Salle in društva

omenjene jednote.

Da letak ni na zelniku Fr. Pe-

triča zrastle, nam pač ni potreba

povdarjati in dokazovati, da je

bil tu slavni "Direktorij Jugosl.

del. tisk. družbe" izdajatelj in

razpošiljavalec letaka, kakor tudi

da mu ni bil nihče drugi inspira-

tor, kot vsestranski in takratni po-

milosti M. V. Konde, od društva

"Slavije" št. 1 izvoljeni, a sedaj

na cedilu ostali delegat Joža Za-

vertnik.

Toda vse to je postranska

stvar; nam se gre edino za to, da

dokažemo razliko stilistike, to je:

vsebine omenjenega letaka in pa

sedanjega stališča na katerem se

nahaja S. N. P. J. Dokazali bomo

po katerih zavratnih ovinkih so

si gotove osebe znale pridobiti u-

pliv pri gl. odboru in pa na kak

način so se osebe pri S. N. P. J.

utihotapile, katere jednoti ogrozi-

mo škodujejo. Nadalje bomo do-

kazali, da so se osebe v jednoti

urad urinile, katere nimajo za

jednoto najmanjše zasluge in da

so tisto prava rak-rana jednote in

koji ovirajo napredek nekdanj

vzorne S. N. P. J. In konečno bo-

mo pokazali krivce vsega zla v

pravi luči, da bodo znali gg. dele-

gati pri prihodnji konvenciji v

Clevelandu, O. zastopati stališče,

katero privede S. N. P. J. zopet

na pot napredka in blagostanja in

da bodo člani zagotovljeni svojih

pravice za kar plačujejo njim do-

ločene prispevke.

Predno posežemo v našo raz-

pravo, moramo, kakor neljubo

nam to je, možakarja omeniti, ka-

terega "božja previdnost" vodi

po čudnih potih; imenuje se Ivan

Kaker. —

Le ta mož (?) bil je za časa

konvencije v La Salle, solastnik

lista "Glas Svobode" in ob jed-

nem urednik. Fr. Petrič se v le-

taku britko pritožuje, da ga je

Kaker varal in da ni hotel protes-

ta v Glas Svobodi priobčiti.

Vprašanje je sedaj in silno važno

vprašanje, zakaj da ni hotel

Kaker protesta priobčiti, in to

temveč, ko je "Glas Svobode" ta-

krat bil glasilo S. N. P. J. Ali je

Kaker sprevidel da je protest ne-

utemeljen in namenjen edino

zdražbo uprizoriti, ali pa je pri-

članom društva "Slavije" voliti

si na glavno zborovanje brata, ka-

terega hoče, ter ga pooblastiti kot

zastopnika.

Proti temu postopanju, glavne-

ga odbora društ. "Slavija" od-

ločno protestira, ter zahteva, da

izločitev J. Zavrtnika nazaj vzame,

da zamore kot naš pooblaščenec

sodelovati na tretjem glav-

nem zborovanju S. N. P. J.

Če se na glavni odbor protivi to

storiti, pa zahtevamo od vsih de-

legatov, da — na glavnem zboro-

vanju podelijo našemu pooblaš-

čencu sobratu J. Zavrtniku tiste

pravice, — kakor jih ima vsak

drugi pooblaščenec na zborova-

nju! Zraven pa postavijo glavni

odbor v pravo luč.

Matt. Kure, II. tajnik.

Opazka: predsednik dr. Slavija,

Fr. Klobučar ni hotel podpisati

te resolucije, dasi je bilo tako,

sklenjeno z dve tretjine večino

glasov. To karakterizuje Klobu-

čarja in njegov nastop.

Klobučarjevo perilo v 37. št.

"Glas Svobode" jasno govori, da

je mnogo gnjilega v Klobučariz-

mu.

(Dalje prihodnjič.)

DIAZ IN TAFT.

Znamenja se množe, da je me-

hikansko ljudstvo toliko duševno

napredovalo, da nemore despoti-

zem predsednika Diaz-a več pre-

našati. Če je mož razsoden, tako

se bo udal, ali pa se predsedniš-

tvu odpovedal, nasprotno mu pre-

ti na njegovo starost usoda ne-

prostovoljnega potovanja v ino-

zemstvu. On se sestane to jesen s

predsednikom Taftom in gospod

Taft bi znal Mehiki veliko uslugo

storiti, če bi napravil Diaz-u tisto

storil, kar je storil angleški kralj

zadnjič ruskemu caru, namreč:

mu razjasniti da je minul čas des-

potizma.

Toda v prsih gospod Tafta si

bodeči najbrže dve duši nasprotu-

je. Kot Američan in konstituci-

jonalni predsednik bi moral stali-

šče zavzemati, kot zastopnik a-

meriških kapitalistov, kateri si

pridobivajo silno bogastvo v Me-

hiki, bo dal prednost Američa-

nom pod zasiguranim "redom"

pod sabljo Diaz-a in svobodo.

Diaz-ova vlada je bila brezdvom-

no velik napredek za Mehiko.

Ona se je postavila proti politič-

no-cerkvenemu gospodarstvu in

je bila tedaj anti-klerikalna. On

je brzo razvil narodne pomožne

vire v deželi. Gradnja železnice in

brzojavov je ustaje generalov po

provincijah onemogočila. Mehika

je dobila mir in ameriški kapital

se je atrakiral. Se ve, pritem se

je vzel v klop, da sablja vlada,

da "graft" bujno cvete, (kajti

brez silne udeležbe na Diaz-a in

njegovega bližnjega priveska, se

v Mehiki nobena koncesija ne do-

bi), da se je republikanska usta-

va v orodje despotizma spremenila

in da je politična svoboda edino

za predsednikove pripadnike.

Toda tudi razsvetljeni despoti-

zem si s časoma zgodi upornike.

Izobrazba je morala, akoravno

se zanjo veliko ne stori, vendar

med mehikanskim narodom razvi-

ti. Veliko je število mehikanskih

naobražencev, katere se ni moglo

pri jaslih Diaz-a vpsilati; kakor

tudi je gotovo, da vlada nezado-

voljnost med posedujočim razre-

dom v deželi, ker se inozemcem

daje prednost. Konečno so se med

industrijskim delavcem in med o-

nim na železnica in v rudnikih

revolucionarni elementi zgostili,

koji so večinoma inozemskemu

kapitalu, kateri vlado masti, brez-

pravno podvrženi; njih stavke se

z vojaško močjo brutalno uduše

in njih razvoj se nasilno prepreči.

En del razumneev in industri-

elnih delavcev tvorijo tedaj go-

nilno moč v Mehiki. Nad starem

fevdalnim gospodarstvom peoniz-

ma se ni Diaz tresel; ker ima ve-

leposestnike na svoji strani. Če so

peoni, deželni delavci in mali na-

jemniki, zadostno napredovali, da

se veljavne naredijo, ni gotovo.

Anti-despotizne moči so se pre-

cej slabotne v Mehiki, in morajo

s tem računati, da stoji inozem-

stvo seobno Zdr. države na stra-

ni Diaz-a. Bodoči sestanek, prvi

med mehikanskim in Zdr. držav

predsednikom, je politični čin in

na to računjen, Diaz-a okrečiti in

njemu pomoč Zdr. držav zagoto-

viti. Om se manifestira tudi v tem,

da se bo najostreje postopalo pro-

ti Diazu sovražnim Mehikancem.

Vse na svetu ima svoj konec.

Despotizem v Mehiki pod republi-

kansko krinko — pardon — fir-

mo je skoraj svoj namen izpolnil

in bo imel še edino nalogo, da —

izgine iz pozorišča; ali vsled mo-

drege popusta od vzgoraj, ali pa

skozi revolucijo. —

OD VZNOTRAJ VEN.

"Financial News of London"

so napravili račun o vojaških iz-

datkih devet največjih držav na

svetu. Stroški so značnejši za le-

to 1906 na \$1.534.835.000. Na drž-

ave razdeljeno za vojno in mor-

narico sledi. Velika Britanija

\$316.950.000; Nemčija \$258.050.

000; Francija \$208.725.000; Rusi-

ja \$263.425.000; Avstrija \$73.

605.000; Ogrska \$40.930.000; Ita-

lija \$81.850.000; Zdr. države

\$243.175.000; Japonska \$48.125.

000.

Vse pa kaže, da "News" niso

vojne pokojnine računale. V Zdr.

državah samo že znaša to na leto

\$150. milijonov. Angleska, Nem-

čija, Francija in Avstro-Ogrska

imajo tudi občutljive penzijske

izdatke. Nadalje niso računjenje

obresti od državnih dolgov, kate-

ri so se naredili v svrhu vojaških

potrebščin. Ako se še razvitega

prištejejo stroški malih držav, ta-

ko pride gotovo več kot tri mil-

jarde stroškov. Se pa do cela še

računa, koliko gre v zgubo s tem,

ki morajo biti vsako leto par mi-

lijonov ljudi v najboljši dobi svo-

ga življenja, od drugih — dav-

koplačevalcev — preživljani in

vzdržani, namesto da bi se sami

vzdrževali, tako najdemo svoto,

da nas kar grozi. Militarizem sta-

ne vsako leto "civilizirano" člo-

veštvo najmanje petkrat toliko

na leto, kot je stala zloglasna

francoska vojna-kontribucija iz

za leta 1871.

Proti prismojeni potratnosti

ljudske moči se seveda protestu-

je; v imenu razuma in humanite-

te se zahteva razoroženje na pod-

lagi medsebojne sporazumnosti in

tako dalje — toda vse brezuspe-

šno, kajti vojaška potratna raste

dan na dan, od leta na leto. Ali

tudi ta zadeva ni brezupna. Ka-

kor vse na svetu, tako mora tudi

militarizem umreti. Toda on ne

umre vsled pavalja od zunaj,

marveč, kakor se za pravilno

smrt spodbdi, vsled notranje bo-

lezni na zven.

To se na kratko reče: Militari-

zem umre na demokratiziranj.

Spominjamo se, da je do pred pol-

drugsto stoletje armada sestojala

iz vojakov po poklicu in nabor-

nih-vojakov, ali vsaj iz ljudi, ka-

teri so bili na dolgo časa v voja-

sko službo primorani. Šest do de-

vet let je bila navadna vojaška

služba. Ta se je spreobrnilo, ko

je evropska reakcija v Franciji

"red" napraviti hotela. Francija

takrat ni imela nikake pomemne

vojne, ali imela je nekaj milio-

nov kmetov, kateri so imeli svojo

ravnokar pridobljeno zemljo bra-

niti. Toraj se je znal nabor mase

— Levee en masse — osnovati, s

katerim so se armade cesarjev in

kraljev iz dežele prepodile.

To je bil pričetek demokratizir-

anja armade. Prusija je sledila

iz potrebe z naborom domobran-

stva izza l. 1813 in domobranstvo

je več storilo, kot pa "regular"

vojaki Avstrije, Rusije in Angli-

je. Prusija je pozneje prešla na

splošno vojno dolžnost in se za-

hvaljuje temu (in pa izbornejši-

mu oboroževanju) svoji zmagi le-

ta 1866. S tem je bila zadeva splo-

šne vojne obveznosti za vso Evro-

po odločena in nastopila je doba

velikanskih armad.

Ker so pa bili stroški za vzdr-

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsed., 2348 Blue Island Av. Chicago
 MATH. GAISHEK, podpredsednik, Mt. Olive, Ill.
 JOSIP IVANŠEK, tajnik, 1517 S. 43rd Ave. Chicago
 M. V. KONDA, zapisnikar, 1518 W. 20th St., Chicago
 IVAN KALAN, blagajnik, 341—6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO (predsed.), 11212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
 JOS. WERSČAJ box. 271, Grand Works, Ill.
 LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik) bx. 44, Winterquarters, Ut.
 ANTON DULLER, Gamburg, Mo.
 JOS. MATKO, Box 481 Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR.

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 IVAN MLADIČ, 2256 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Vsa pisma n vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati i na tajnika
 Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denar. e. pošiljate pa
 na Ivan Kalan, 341—6th St., Milwaukee, Wis.
 Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE"

Iz glavnega urada S. S. P. Z.

POJASNILO.

Na mnoga vprašanja glede pravega naslova, naznanjam, da se naj vse odposiljave tiče se tajnika naslove na Jos. Ivanšek, 1517 So. 43. Ave. (in ne Str.), Chicago, Ill., to pa za to, ker je poleg 43 avenue še tudi 43 Street in tako napačen naslov povzroči, da me pisma ne dobe po tri do štiri dni in se celo tudi lahko zgube. Prosim toraj, da pisma vedno tako kot zgoraj omenjeno naslovite.

Bolna podpora se izplačuje vsak teden točno, se ve, ako so zdrav. spričevala in drugo v redu. Društveni tajniki smejo pošiljati vsaki teden listine glede bolniške podpore na glavni urad na kar se bolniške podpore takoj nakažejo in odposiljejo na pristojna mesta.

Smrtnina se izplačuje v teku 60 dneh. V slučajih smrti kakšnega člana se predlože vse potrebne listine pri društveni seji, da se vse potrebno ukrene in potem pošlje cela tvar na glavni odbor, da jo isti reši.

Uradnike vseh društev opozarjam na konvenčni sklep, glaseč se: "Vse denarne pošiljave se naj pošljejo edino le na glavnega blagajnika." Prosim toraj, da se od sedaj naprej po tem sklepu ravirate, ter da ne pošiljate nobenega denarja na me kot gl. tajnika.

Vse stvari, kot slike, itd., koje sem prejel 30. avg. odposljam na br. delegate v par dnevih.

Naša organizacija lepo napreduje. Z veseljem naznanjam društvam in članom S. S. P. Z., da poleg že prigašenih 28 društev se je zglasilo samo v tem mesecu avgustu še osem (8) novih društev, ter bodoče ko hitro so vse stvari v redu prigašena.

Iz tega je razvidno, da napredujemo bolj kot se je kdaj pričakovalo. In zakaj ne bi, saj je to edina slov. podporna organizacija v Ameriki, ki daje svojim članom najboljše ugodnosti.

Z vsakim dnem pridejo novi

člani in pristop istih bom objavil objednim s prijavo novih društev. Toraj potrpljenje.

Cenjena društva in člani! Še eno resno besedo! Neki v Chicagu, izhajajoči listič, ki se skriva za krinko socializma, predbaciva glavnim uradnikom in članom S. S. P. Z., da smo pobrali pri ustanovitvi same stare, bolne in nezadovoljne ljudi, ki niso mogli v nobeno drugo Jednoto pristopiti. Vprašajte se: Je-li to res? Vidite na tak način nam hoče oni zgagar našo organizacijo oškodovati!

Njegovi napadi so zdražbarski, škodoželjni in neutemeljeni. In zakaj?

Vsako S. S. P. Zvezi podrejeno društvo ima svojega zdravnika, ua čakanee preišče in v prošnji poroča svoje mnenje o zdravstvenem stanju prosilca, dotična prošnja se na to odposlje na glavni urad in po pregleda tudi vrhovni zdravnik, kateri priporoča ali pa odyrne sprejem prosilca v Zvezo. Zgagarjeva pisava o naši vrli Zvezi je lažnjiva, podla in vredna pobijanja, kar se pričakuje od vsacega člana S. S. P. Z.

Vidimo, kako oster vetrič že sedaj razganja komarje, prišel pa bode v kratkem še večji vihar in komarji s podrepnimi muhami bodo zleteli tam, kamor spadajo; z njihovimi gnusnimi napadi bodo morali prenehati.

Na cenjena društva in brate člani se pa apeluje, da neustraheno agitirajo za našo organizacijo in glasilo, ne oziraje se na naše sovražnike, katerim že voda sega do vratu.

Bratje Slovenci in Slovani v obče! Deluite na to, da pristopite v podporno društvo S. S. P. Z., da se otrese nemirov in preprirov drugih jednot, ter se udeležite ugodnosti, ki vam jo ponuja ta naša Zveza v slučaju bolezni, nesreče in smrti.

Bratski pozdrav bratom članom in društvam S. S. P. Z. kakor tudi onim, koja so pripravljena stopiti v našo sredo.

Jos. Ivanšek, gl. tajnik.

DOPISI.

Clinton, Ind. 30. avg. 1909.

Tem potom naznanjamo, da je bil pri seji društva (Premogar) št. 16 S. S. P. Zveze izvoljen sledeči odbor: Vincenc Verhovnik, predsednik, Jožef Tratnik podpredsednik, Rudolf Cesar blagajnik, Victor Zupančič finančni tajnik, Andrej Ladiha, voditelj, in Matija Golle, reditelj.

Na isti seji vršeči se dne 15. avg. se je tudi sklenilo, da društvene seje se vrše vsak prvi ponedeljek v mesecu.

Rojake živče v Clintonu in okolici pa vabimo, da se nam pridružijo ter postanejo člani naše vrlo napredujoče S. S. P. Z.

S bratskim pozdravom
 V. Zupancič, f. tajnik.

Moon Run, Pa. 19. avg. 1909.

Bratski pozdrav vsim delegatom, društvam in članom S. S. P. Zveze! Zahvaljujem se bratu John Mladiču in njegovi soprog, ker sta me sprejela na prenočišče in hrano za časa konvencije.

primem pisanja (kar ni moje delo) a omeniti moram, kar so Proletarčarji namazali v cunji, kako da smo se nespodobno obnašali kot delegati na konvenciji naše Zveze.

Vi nesramneži okolo Proletarca, pozivljam vas, da dokazete, kar ste mazali v vaši cunji, sicer vas proglasim kot lopovske lažnjivce in nizkotne obrekovalce!

Zdi se mi preizkотно, da bi obširneje odgovarjal, takim puhloglavecem, kot so okolo Proletarca, zatoraj zaključujem.

Naše rojake pa pozivljam, da pristopate k naši S. S. P. Z. katera vam nudi pomoč v vsaki nesreči in bolezni.

Pozdravljam vse brate S. S. P. Z. in čitatelje "Glas Svobode".

John Arhar.

Milwaukee, Wis. 23. avg. 1909.

Cenjeni rojaki Slovenci širom Amerike! Le redkokdaj se čita kakšno poročilo iz Milwaukee, a koravno je tukaj skoraj ena največjih slovenskih naselbin.

Zatoraj naj mi bo dovoljeno malo sporočiti v spodbujbo vsakega Slovenca — Milwaukee — do večje ednosti in napredka.

Na 22. avgusta imel je "Oesterreichische-Ungarische Militär-Verrein" svoj "Picnic" in razvije svoje zastave za katero je sam cesar Fran Josip I. podaril 500 k. av. velj.

V paradi je bilo 23 različnih društev z zastavami med temi tudi "Slovensko Narodni Podporni Društvi Sloga in 'Zvon'", kakor tudi mnogo drugih društev Slovenske narodnosti. Vsako društvo je imelo pravico po en žrebčel v zastavo zabiti, zakar tudi dr. "Sloga" in "Zvon" nisti zaostale. Parada se je začela pomikati od City Hall ob 1:30 uri proti Sehlitz parku. Na vsaki ulici bilo je vse polno občinstva.

Nekaj kar je napravilo na vsakega vtis, je bila Slovenska zastava dr. "Sloga", katera je nadkriljevala vse druge — kar se tiče narodne barve — in o kateri se je mnogo Nemcev in Angležev povoljno izrazilo s ploskanjem, tako da bi se res moral reči narodnik izrek: Slovenska kri, nikoli "fali." Vsaki Slovenec je moral biti ponosen na njo, posebno pa člani dr. "Sloga", ker zastava je pričala, da tudi med Slovenci živi in vlada duh združenosti in napredka.

Ponosni bodimo toraj Slovenci, kateri se zbiramo pod zastavo Slovensko! Ali kedaj bode prišel čas, ko bo zamogla vsa slovenska naselbina gledati na zastavo, pod katero bode združena?

Zatoraj Slovenci, zdramimo se in pričnimo z delom. Spominimo se na resnične besede Karl Marxa, ki pravi: "Delavci sveta združite se, zgubiti ne morete drugega kot verige, a pridobite si pa lahko cel svet."

Za nas Slovence pa naj velja, ko zakličem: Slovenci združimo se, zgubiti nemoremo drugega, kot zaničevanje od drugih narodov; a z združenjem si lahko pridobimo spoštovanje in vso Slovenstvo, bode ponosno na svojo milo zastavo.

Zivela slovenska naselbina v Milwaukee, katera se navdušeno zbira pod svojo zastavo! Zivela!!!

J. E.

Chisholm, Minn. 24. avg. 1909.

Spremite teh par vrstic v predale nam ljubega lista "Glas Svobode".

Najprvo imam za sporočiti, da tukajšne delavske razmere so še vedno slabe; dela se še doti, samo malo se zasluži. Nadalje vam sporočim dragi mi sobrati Slovani, da smo se tukaj v Chisholmu tudi enkrat prebudili iz duševnega spanja. Morebit si bo kdo mislil, no kaj bo pa zopet novega; toda ker je zanimiva stvar, za to vam želim sporočiti, kako tukaj dobro napredujemo. V dobrih par mesecih smo ustanovili "Narodno podporno društvo" in potem pa še Jugo-Slovensko društvo "Prosveta". Društvo Jugo-slovenski klub, bo za nas delavce-trpne silno koristen, zatoraj rojaki Slovenci in Hrvati pristopajte v našo vrsto, da bode te pomagali in sami sebi, da se združimo v naši napredni organizaciji, ker tu bo moč, ki bo podrla kapitalistično moč in da se rešimo suženstva na našem delavskem polju.

Zatoraj dragi sobrati pristopajte k našem Jugo-slovenskem dru-

štvu "Prosveta", katero bo prvo za napredek našega delavstva.

Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, a pristopnina stane samo 25c.

Vse podrobneje se izve pri sejah. K obilnem obisku vabi

Odbor:

M. Sostarish, predsednik.
 A. Sterle, George Chrep, tajnika.

Indianapolis, Ind. konec Avg. 09.

Kar se tiče dela, se je tukaj v Indianopolisu že precej zboljšalo in sicer po tovarnah se dela s polnim številom delavstva in tudi oni stari stroji, kateri so skozi vso krizo počivali, so sedaj vposleni, tako da staro in mlado dela. Samo plača se še ni vzdignila in še vedno tiči v svoji nemili krizi. No pa vendar tu pa tam se že zapoje ona stara: "Stoji, stoji Ljubljanca!" in druge domače pesmice, kar pomenijo izboljšanje sedajnosti. Tu pa tam se pripovedujejo pravlice in stare uganke, kakor na primer iz knjige "stare in nove domišljije", kjer se čita vsakovrstne stvari: o prerokovanju starih modro-umov, a zvezdogleh (sternukarjih) in t. d. Eden vpraša koliko dlak ima osel, drugi trdi, da en milijon in tako gre to naprej. Neki govori o zvezdi repatici, a drugi pravi da je luna manjša od zemlje. Halo, John! To se reče mesec; ja mesec pa ne oni ki stanuje na King Ave. Ja to ti je pravi mesec, kateri je tudi tajnik pri društvu "Franc Prešern" št. 34; tisti ki nosi dolge lase kot kakšen znamenit francoski slikar. Saj ga dobro poznajo Slovenci v Indianopolisu, še posebno ker je večkrat agitiral, da se priredi ples za novo društveno zastavo, pa je vendar letos na dan sv. Trojice, ko je bila parada po Haughvilah nosil neko starojsko zastavo s pomočjo predsednika in par drugih članov.

Ja, to je modra glava, umi tudi angleški, saj vemo kako je pridigoval ob volilnim času in skrbel za "njegovo" stranko. Pa tudi br. Luka Faletič je pomagal ček "zastapat", — ja vidiš to je "smart" glavica. In pa še ko mu je mama Pugel nekaj zašepetala na uho, je hitro skrbel kod dober tajnik, da je br. Andrej Gabrijelečič ustavil bolniško podporo in sklical izvanredno sejo brez da bi bil obtoženca na zagovor poklical, marveč je sam sodil in izrekel obsodbo s pomočjo zvestega prijatelja Mavriča. (!?)

Ja, to ti je res modra butica; ako kak član, kateri mu ni vestno kimal in ž njim stopal, — to se ve, da po pravilih, katere sam po svoje opravlja tako, da ako n. pr. kak član društva "Franc Prešern" vzame prestopni list in plača za določen čas vse društvene prispevke, ter pristopi k društvu št. 105 se ga takoj suspendira, in potem ko ga gl. tajnik posvari da v bodoče ne sme takih članov suspendirati, tedaj še le popravi kozla v drugi štev. jednotnega glasila, ter piše pomotoma je bil John Šekli suspendiran, a potem se le pridejo na vrsto mesto enega, kar štirji. Ja "kšajt" pa je ta človek! Saj je bil tudi delegatom izvoljen in sicer soglasno, toda to potem, ko so vsi drugi odklonili kandidaturu. Ali sedaj je prišlo na dnevino za čas konvencije; sklenilo se je po \$3.00 na dan in to z ozirom na to, da se nekaj nikelnov potrebuje za spoznanje z drugimi delegati. (!?) Predsednik je hotel nekaj odbiti, toda g. delegat se je odrezal: "Tam je treba 'tretat!' Toraj pozor, da ga dobiš v roke, 'tretat!' bo!

Ta modroumi bi bil eden prvih v pomoč tistim cajtengarjem v Chicagi tam za fencem ala Zaver-tan, Kaker & Co.; ta bi jih gotovo oživil iz duševnega spanja, ker to je Mesec — ne luna —, samo morali bi ga najprvo ostriči in postaviti na poldansko solnce, da bi si ogrel butico, potem bi bilo "plenty biznessa"; z njihovim Prokletarcem. Samo da zvedo zanj, bo še businessa; le hitro ponj!

Toliko za danes, a pridem še.

Član. S. N. P. J.

Girard, Kans., 26. avg. 1909.

Vam moram naznaniti, da se nas tukaj v County-Prisonu, domače v zaporu nahaja nekaj rojakov a med njimi tudi Italijani, Nemci, Francozi, 1 Hrvat in 4 Nigri, tako da število znaša sedaj 31 članov. Toda ne, da bi kateri čitateljev mislil, da smo kakšna roparska banda, marveč smo sami poštenjaki, ki smo prodajali

svjež ječmenovec, dobro vinsko kaplico in pa beraško korajžo, kakor tukaj nazivljajo whisky in brandy, a Kansas je v temperenčnih rokah in je vsak zavoljo prestopka kaznovan z denarno globo in zaporom; koliko sem "fasal", bom zamolčal. Mislim da se bode mo tukaj za dvojnimi mrežami že spokorili in da ne bodo sheriffi letali za nami, kakor bivši predsednik T. Roosevelt v Afriki leta za medvedi in levi. Da bi se bila ta gonja popred začela, bi si bil Roosevelt lepo svoto prihranil ter prišel v Kansas po nas.

Iz "Gajbe" pozdravljam vse rojake in rojakinje ter posebno čitatelje oziroma naročnike "Glas Svobode."

Za "prison":

I. Bedina, F. Božič, (tajnik) (blagajnik)
 Janez Kruschitz, (predsednik).

Agitirajte za "Glas Svobode".

Delavci na prostem

izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubranijo dolgotrajnemu bolehanju za reumatizmom in neuralgijo, ako rabijo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

ko čutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevam nemških zakonov in ima neoporekljv rekord tekem 35 let.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.

F. AD. RICHTER & CO.,
 215 Pearl St., New York.

Mal položi dar na pisateljev altar.

Ali si že pristopil k S. S. P. Z.? Se danes pojdi k društvenemu tajniku in izpolni prošnjo za syrejem.

GLAS SVOBODE

CO.

597 West 20th St., Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo pošto znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
 VOZIO iz AVSTRO-
 OGRSKE V NEW
 YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Argentina 1. sept. 1909 | M. Washington, 25. sept. 1909
 Laura 15. sept. 1909 | Alice, 6. okt. 1909

"Laura in 'Alice' sta nova parnika na dva vijaka. 'Francesca' in 'Sofie Hohenberg' sta ravnokar zapustila ladjedelnico ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; obuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

GLAVNI
 ZASTOP
 ZA
 AMERIKO

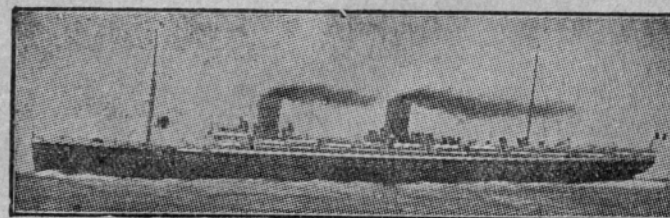
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP

La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP

Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
 A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ALI SE BRIJETE DOMA? Tukaj vam ponujamo brisovano namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britev na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoč v 33 letih, t. j. od l. 1876. Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljše lastnosti. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z veseljem zamenjamo v vsakem event. slučaju. Se celo britve ne morejo rudi sodbe o britvi dokler je ne poskušate, toda mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več. CENA \$2.00. Pošiljate izven mesta se sprejmejo. Brusi- smo britve za ače od komada. Delo jamčemo. Za naro- bine izvan Chicago pošljite še po posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA.

Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Človeške garje (garjeve)

zaničujejo poštenu delodajalca in delavca.

Vsak delavec ki deluje proti bratu delavcu in pomaga kaziti stavko je v resnici garja na človečanstvu.

Debeluhar, s napolnjenim želodcem, okamenel s reem in sebično krvjo ima prenapetost načine in pota za poravnanje vprašanj, katerih ne razume.

Število mož se zbere in organizira, da si zboljša svoj položaj. Zakon jim noče pomagati — ker isti vsebuje samo točke o zahtevi, množini in pravici posestva. Ljudsko mnenje jim nekoliko pomaga, a ne veliko.

Morajo stavkati in pri tem se smejo zanašati le na lastno "korajžo" in tojalnost kakor tudi spodobnost drugih delavcev.

Žrtvujejo se za svoje drage, žene, otroke, starše in sorodnike.

Vsakokrat kedar stavkajo in se bore, se jim prikaže nasprotnik v podobi drugih delavcev. Vsakokrat kedar se možje, tako težko izjemani postavijo po robu in zahtevajo poboljšanja in svojih pravic se pokažejo na bojišču trdostre, neusmiljene, sebične kreature, da zavzamejo mesta teh za obstanek in poboljšek se borečih delavcev.

Kaj si misli o takim skabu ljudstvo, ki z delavstvom simpatizira? Govori vsakojake nesmiselnosti "o pravici delavca, da sme delati kjer hoče", itd. itd. Bosi in postava pa vpijejo: "Sveto pravico, služiti si življenje se ne sme kršiti. Naj se zgodi kar hoče, zapomnite si, da vsak delavec sme prodati svoje delo komur in kjer hoče in delati kar hoče."

Kedar se pa, recimo narod bori z drugim narodom, ali dovolimo kateremukoli naših mož, da bi prodal "svoje delo" onemu drugemu nam nasprotnemu narodu?

Nikakor ne, kaj takega se nobe, nemu ne dovoli, in če bi to storil proti volji svojega naroda, bi ga ta narod zaničeval, kakor ga tudi zaničuje narod, kateremu je svoje izdajalsko delo prodal. V slučaju pa, da ga bi njegov narod ulovil, bi ga obesili po kratki obsodbi z največjo sramoto in zaničevanjem. Garjevec, skab je takov izdajalec v delavski armadi in je ni vreden, lopovski renegad. Vsi pošteni delavci ga črte, kakor tudi njegovi delodajalci, po vrhu pa še sam sebe črta, če ima le količjak poštene vesti in sramu na sebi.

Noben navaden človek nima pravice, da bi vzel postav v svoje roke, to je da bi zvršil kazni, ki jo zakon diktira: zato je pa tudi napačno, kriminalno in nevedno, da se bi fizično kaznovalo najhujšega skaba. Zasramuje se ga naj in zaničuje.

Delodajalec se za to da vposlijo skabe ne sme kriviti, ker boj je boj in ker vsaka vojska rada vzame priliko vslužiti deseterje nasprotne vojske. Ampak delodajalci naj ne bi smeli braniti skabov, ker sami v svojih vrstah ne marajo skabov.

Če premožen človek, ki ima vse kar rabi, — tudi v času stavke — sovraži skaba v svojem razredu, tedaj se naj ne čudi, zakaj sovraži delavci skaba v svojem razredu. Tak garjevec vidi profit v tem, da njegov sodelavec trpi na pomanjkanju; on dela, dobro vedo, da s tem povzroča glad stotinam otrokom in ženam bratov delavcev. Samo za mal dobiček izda svoj razred, ga tlači k tlom, sebi pa vije vene smradu, sramote in zaničevanja.

Zgodovina kaže, da kapital povsod, kjer je le mogoče, tiranično triumfira in zato se nam — delavcem — ni treba bati, da se delodajalec slabo godi, da se ga izžema ali kaj takega. Delavec se bi moral zavediti, da delodajalci njegov razred teptajo in izkoriščajo do kosti, da bi moral porabiti vsak vpliv ali moč v prid svoje — delavskega razreda. Če vidi da je potrebno naj se pridruži in prične na svoje moštvo, da ne bo nikoli skabal ali vzel mesta onemu bratu, ki si ga je s trdim delom in več letno skušnjo pridobil.

"Ne želi bratu, kar sam ne bi rad, da se tebi zgodi" je geslo, ki ga naj bi vsak delavec imel vedno pred očmi.

LETA 1950.

Slika.

Bilo je spomladi leta 1950 ko sta nek odvetnik in njegov ožji prijatelj sedela pri mizi in med pogovorom o raznih rečeh, ki so se že godile in ki še imajo priti, počasi pila krepčilo kalifornijsko kapljico. Večer pred tem sestankom je odvetnik iskal po starih dokumentih svojega očeta, neke važnostne podatke, kateri bi mu služili prav dobro pri zapuščinski razpravi po umrlem N. N., a pri tem je pa naletel na izreke iz nekega časopisa, ki je imel datum: 25. decembra 1908. Tega je vtaknil v žep in ko sta s prijateljem tako pri mizi sedela, se je zmisli, na izreke, in meneč, da bo prijatelj vsebina istega prav zanimala, mu ga pokaže, s ponudbo, da mu prebere vsebino.

Prijatelj je bil začuden in na to je zaprosil odvetnika, da čita.

Odvetnik čita:

Neki slabo oblečeni, a precej respektiran človek je včeraj zbudil malo senzacije na magistratu ko je zaprosil za svet. Tu podajamo pogovor dobesedno:

"Vaša čast, ali vas smem nekaj vprašati?"

"Če je vprašanje tako, da ga lahko odgovorim, se ve, da."

"Vprašanje je to: Sem li živ? Povejte mi!"

"Poberite se!"

"Vaša čast, mislim resno, kar sem vas vprašal. Jaz sem po stanju kovač in stvar, za katero sem vas vprašal je zelo važna."

"Ali ste pri zdravi pameti?"

"Vaša čast, pri popolni, zdravi pameti!"

"Kaj pa hodite potem sem in me vprašujete take neumnosti."

"Vaša čast, brez dela sem."

"In kaj ima to s tem opraviti?"

"Vaša čast, stvar je taka. Brez dela sem že dva meseca in ni moja krivda. Sami veste, da je današnji dan stotisoče delavcev brez dela."

"Nadaljujte!"

"Vidite jaz ne spadam k nobeni uniji, ker za mojo stroko še ni nobene unije ustanovljene."

"Da, da."

"Pred tremi tedni porabil sem zadnji penny in ves čas sem se trudil, da bi delo dobil, pa ni sem imel te sreče."

"Ali ste se oglašili pri "distres komiteju" vašega distrikta?"

"Da, sem, vaša čast, ampak tam je vse prenapolnjeno."

"Ali ste bili pri župnijski oblasti?"

"Da bil sem in celo župnika sem prosil za pomoč, pa je nisem dobil."

"Ali nimate sorodnikov, ki Vam bi pomagali?"

"Vaša čast, polovica jih je v istem položaju kot sem sam, a drugo polovico sem pa že do mozga izžepal."

"Kaj ste —?"

"Pravim, vaša čast, da iz druge polovice sem dobil vse kar so imeli in da so oni sedaj na istem stališču kot jaz."

"Ali imate ženo in otroke?"

"Ne! Kako naj se bi ženil, ko še sam sebe ne morem preživljati!"

"Well, well! Ali ne veste, da imamo sirotninski zakon, sirotnišnice? — Imate pravo —"

"Vaša čast," ga prekine, "bil sem sinoči v dveh teh zavodih in prosil prenočišča, pa me so z parducati drugih meni enakih odpili, češ, da je vse napolnjeno. Vaša čast, jaz sem lačen; imam li pravico delati?"

"Zdi se mi, da ne."

"Vaša čast, glejte že omaguje od glada, ali mi dovolite, da beračim na ulici?"

"Ne, ne; ne morem. To veste, da tega ne smem dovoliti."

"Well, ali smem krasti?"

"Sedaj se pa pazite! Ne tratite časa, sodišče ima še veliko opravila."

"Ali, vaša čast, ta zadeva je za me vendar zelo resna. V resnici lačen sem, da ne morem več prestajati. Ali mi dovolite, da prodam svojo suknjo ali hlače —"

odpevši si suknjo je pokazal gole prsi — "ker drugega nimam kot —"

"Nagi vendar ne morete okoli hoditi. Da bi pa dovolil nekaj, kar postava prepoveduje, pa ne smem."

"Gospod, dajte mi vsaj pravico, da smem spati na prostem, da

me ne bodo stražari zapirali radi potepuštv."

"Sem že povedal, da nimam takove oblasti, da vam bi dal takovo dovoljenje."

"Kaj naj tedaj storim? Povedal sem vam golo resnico, želim pa da ne kršim postave. Ali mi zamorete dati svet, kako naj živim brez hrane?"

"Škoda, da vam ne morem dati sveta."

"Well, gospod vprašam vas še: Ali sploh še živim v očigledu postave?"

"To je zopet vprašanje, na katero vam ne morem odgovoriti. Zgleda, da ste še živi, ako se pregrešite zoper postavu, drugače pa ne. V resnici, pomilujem vas, nate tu imate šiling. Next case!"

Odvetnik je končal.

"Da", pravi prijatelj, "to je zelo interesantno; v resnici zelo singularno. Kaj ne zelo čudno so bile takratne razmere." — John Galsworthy, London Nation.

SKRAJNA ZLORABA SV. VERE.

"Gorenjce" poroča: "Slovenec" piše z dne 27. m. m. 1. 1909 o prihodu štajerskih romarjev na božjo pot v Brezje sledeče: "Včeraj in danes se mude na Kranjskem mili naši štajerski somišljeniki in soborilci. Izvojevali so leto zmago proti nasprotnikom krščanskih načel. Svojo zmago zdaj štajersko krščansko ljudstvo dostojno slavi in se zahvaljuje zanjo na Brezjah čudapolni Devici, prisi pa tudi nadaljnje zaščite vse-mogočno Devico v bojih krščanskega ljudstva proti tistim temnim silam, ki hočejo izruvati našemu ljudstvu tisto svetinjo, ki jo nežno hrani, a tudi odločno brani proti vsem domačim in tujim nasprotnikom, ki bi jo tako radi opletili poštememu ljudstvu v svoje mračne namene. "Marija k Tebi", je donelo včeraj in danes na Brezjah in v raju kranjske dežele na Bledu". — Ako ni to višek zlorabe verske pobožnosti našega verskega ljudstva, potem sploh ne vemo, kako bi imenovali ta nestvor v "Slovenec". Priliko smo imeli osebno govoriti z mnogimi izmed teh romarjev, a vsakdo je priznal, da ga je prignalo neko notranje hrepenenje, ogledati si osebno to znamenito božjo pot in se osebno prepričati o krasoti našega blejskega raja. In da bi te stare sključene ženice, ti od dela sklonjeni možje in ti naivni otroci prišli radi političnih ozirnov na Brezje in na Bled — no, o tem ni prepričan najomejnejši kaplan zadnje gorske vasi. — Gospodje, le tako naprej! Ogenj, ki ga nimate, vas bo požgal tako temeljito in tako hitro, da niti ne sanjate o tem.

9 UREDNIKOVIH ZAPOVEDI ZA DOPISNIKE.

1. Poročaj o vsakem dogodku hitro in pošlji dopis takoj.

2. Piši kratko, štedi s časom za sebe in za — urednika. Načelo ti naj bo: dejstva — in nič praznega besedičenja.

3. Bodi jase, ne piši s svinčnikom, ampak s črnilom in čitljivo, posebno imena in številke; delaj kratke stavke!

4. Ne piši v poročilih "včeraj", "danes", "jutri" itd., ampak napiši vedno datum.

5. Ne popravljaš besed; napačno besedo prečrtaj in napiši nad njo ali poleg nje pravilno.

6. Ne piši nikdar na obe strani lista. Če je kak daljši dopis, ga je vsaj treba v tiskarni dati dvema stavcema in se mora list razdeliti; če pa je popisan na obeh straneh, je to nemogoče.

7. Pripiši vedno svoje ime in bivališče; to je le za uredništvo in ne izve tega nihče; dopisi brez podpisa se ne sprejemajo — romajo v koš.

8. Osebnih napade se ne sprejema, izvzemši, če dopisnik prevzame vso odgovornost na se.

9. Ne jezi se, če dopis ni takoj pri občen, potrpi, vse gre po redu, ker prednosti se ne daje nikomur.

Spopad ob bosensko-črnogorski meji. "Magyar Hirlap" poroča, da je prekorajčilo 19. m. m. črnogorska patrolja v bližini Gjurje-čevica bosensko mejo. Črnogorec je ustavila avstrijska patrolja, ki je pričela streljati na Črnogorec, ker se mislo hoteli vrniti v Črnogoro. En Črnogorec je bil smrtno nevarno ranjen.

ZNAJTE

ZASTONJ!

Kako zamorete dolgo živeti.
Kako ohraniti trdno zdravje.
Kako zadobiti zdravje, ako abolite.

Poslite takoj za 15 centov poštne znamke 2 mi Vam takoj odpisemo v popolnoma gladkem zavitku brez nasega naslova

ZASTONJ!

ČLOVEK. NJEGOVO ŽIVLJENJE IN ZDRAVJE
Dr. E. C. COLLINS = OVO imenitno podučno knjigo

tiskano v Slovenskem jeziku in bogato okraseno z lepimi podučnimi slikami, katera je delo slavnega medicinskega zdravnika Dr. E. C. Collins-a in tate- ra natanko opi-

Collins N. Y. Medical Institute, 140 W. 34th St., New York.

Najboljši zdravnik na svetu

in zdravnik, na katerega se boste obrnili Vi v slučaju da ste bolni sami, ali kateri Vaše družine ako hočete hitro dobiti sigurno pomoč, je gotovo oni, kateri Vam zamore

GARANTIRATI, DA VAS BODE OZDRAVIL.

Slavni profesorji COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTA so v zadnjih 12 letih na tisoče naših rojakov ozdravili in sicer v takih slučajih kjer nobeden drugi zdravnik ni mogel več pomagati. Ako toraj potrebujete zdravniške pomoči pišite takoj in edino le na

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE,

140 W. 34th St., NEW YORK, N. Y.

kjer boste najhitreje in najsigurneje zadobili izgubljeno zdravje in zadovoljnost. Uradne ure: od 10 do 1, od 2 do 5. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1. V torek in petek tudi od 7 do 8 zvečer.

Dr. J. J. McGLADE, Dr. J. F. COYLE, zdravniška ravnateljja.

NAVARNOST ZNAMENJE

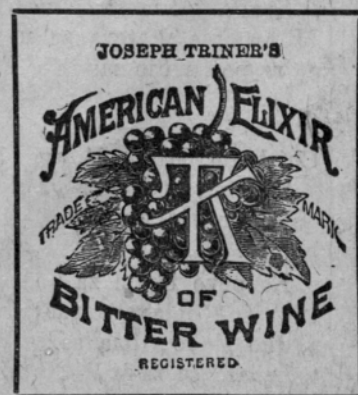
Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je navarno znamenje narave. Marebiti je bodaj, slabost, zabasanost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provodno, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako živzivate

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Stori Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek, popolno prebavljenje, mirno spanje, ojačilo mišice in živce, očistilo kri, dalo zdravo barvo, energijo, korajžo in popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Koristi vsakemu želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih, Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovatelju

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Asland Ave.,

Chicago, Ill.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

PREŠERNOVE ULICE ŠT. 3

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

V pojasnilo.

Naši ameriški rojaki pošiljajo denar v staro domovino največ po Frank Sakserju v Novem Yorku, nekateri pa to store sami ali naravnost po pošti.

Kdor pošilja denar (vloge) v Mestno hranilnico ljubljansko s posredovanjem Franka Sakserja, dobi v kakih 25 dneh uleženo knjižico, ker se poslovanje med Frankom Sakserjem in Mestno hranilnico ljubljansko jako točno izvršuje. Kdor pa pošilja sam denar, zavleče se stvar večkrat za več mesecev, in sicer zato, ker stranka zajedno ne obvešča hranilnice, kaj naj se stori s poslanim zneskom, ali pa svoj naslov tako netočno naznani, da se ji ne more knjižica poslati.

Gospod Frank Sakser je naš zaupnik v Združenih državah že več let, je z nami v zvezi in zato je najbolje, da se ameriški rojaki naravnost do njega obračajo. On gotovo vsakomur točno, hitro in zanesljivo ustreže.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

Mestna hranilnica ljubljanska.

John Urbanc

Št. 1005. — Jamčeno po tvrdki W. F. Severa Co., v smislu kongresnega sklepa o hrani in zdravilnih z dne 30. junija 1906.

Dolgotrajen revmatizem,

hromo pleče, trpel vrat, ledvena bol, izvinjeni členki vsakovrstne otekline, uljesa, rane, odrge, mišične bolečine in krči — se lečijo s tem, da se nađeva,

SEVEROVO
OLJE SV. GOTHARDA.

na prizadete dele. To zmanjša vnetje, prežene bolečino in ustavi nevarnost, zastrupljenja, krvi vsled kakršnekoli poškodbe. Za razno rabo je to mazilo ter od posebne vrednosti za farmarje, mehanike in delavce. Najboljši obkadek v slučajih bolezni. Cena 50 centov.

NI MOGEL NAJTI PRAVEGA ZDRAVILA.

„Trpel sem na bolečinah v hrbtu in zbadanju v nogah, in dolgo časa nisem mogel najti pravega zdravila. Bolezen se mi je hujšala, dokler nisem poskusil Severovega Olja sv. Gotharda, ki mi je rešilo vse bolečine.“
Ant. Zenčina Westville, Ill.

Na prodaj pri vseh lekarnikih. Vprašaj za Severov in ne vzemi nadomestila.

Želodčne neprelihe

nastajajo navadno sled nedostadne prebave požitni hrane. Pojavlja se zapeka težka prebava neprebavnost občutek za bljuvanje gorečica itd. Vseh tistih slučajih se je izkazal

Severov Življenski balzam

za najboljše ravilo ki olajša in uteši zboljše in okrep bolnika. Mlado mač, donaša okrevanec in zelo po naga poživljati stare ljudi. Najboljše lek za pokvarjena prebavila. Cena 75c

Čuvajte se!

V teh dneh ko se vreme tako hitro izpreminja se ljudje obče, premalo, čuvajo. Vsled tega se lahko prehlade, da nekoč pokajšji vajo a seveda, jim to ni, mnogo, mar. Svarimo vas in vam svetujemo da preženete kašelj.

Severov Balzam za pljuca

jeozdravil ti očere ljudi takih slučajev. Popolnoma neškodljiv je in se je izkazal dragocne nega pri vsakovrstnih pljučnih boleznih. Najboljše zdravilo za oslovski kašelj in olajšalo za dalgotrajni kašelj. Cena 25 in 50 centov.

Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

RAZNO IN DRUGO

Trdovraten samomorilec. V sredo 4. m. m. se je slednjič vendar posrečilo znanemu samomorilecu Al. Zelezniku iz Radovljice, da si je ugasnil luč tega sveta. Po kosilu se je odpravil proti pokopališču, tam je poiskal kozolec posestnika Vurnika, na to pa je slekel havelok in suknjič, slednjič zavratnik in zavrtnico, vse to je zložil lepo na kup, pokril s klobukom in hajd, cukrov motvoz za vrat in obvisel je med nebom in zemljo. Sicer ga je omenjeni posestnik takoj našel, mu prerezal motvoz, a bela smrt ga je že odvedla v svoj regiment. Pokopali so ga v petek brez zvonjenja in blagoslova — prav po domače.

Strela je ubila dne 10. avgusta Jožefa Črnologarja iz Zasipa, ko je kosil na pašnikih pod Bregom ob Savi v brezniški župniji. Tudi v zvonik na Breznici je udarila strela; škode ni naredila. Toče ni bilo kljub temu, da je nevihta tak hudo razsajala.

Utonil je v Savi pri Mojstrani žganjar Jernej Rodrekar, delavec iz Naklega, star 48 let; ko so ga svarili, je rekel, da žganje za celi svet ne pusti, v pondeljek večer pa so mrtvega iz vode potegnili, pol ure daleč pod vasjo.

Strela je ubila, dne 10. avgusta popoldne ob pol 4. uri na travniku Iv. Prešerna z Brega, 43letnega Jožefa Črnologarja, p. d. Biškotarjevega iz Zasipa, ko se je vračal domov od košnje. Nesel je koso na rami. Nekaj korakov spredaj sta šli istočasno domov tudi dve ženski. Kar treščil v Črnologarja, ki obleži mrtve. Ženski sta čutili samo nekoliko smrada po streli. Rajnki zapuščata ženo in več otrok, ki ga bodo zelo pogrešali, ker je bil jako priden. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Zasip.

Obsojen duhovnik. Anton Sok, kurat v Dol. Trebuši, je bil obsojen na globo 30 K, ker je pravil okrog, da mu odpira tamošnji poštar, Anton Klemenčič, njegova pisma.

Obesil se je v Kostrivnici na Štajerskem Blaž Ogrisek, ker bi bil moral nastopiti šestmesečni zapor v Ljubnem.

Obsojen župnik. V Št. Lovrencu imajo župnika, ki je v večnem boju z župljani. Piše se za Oblaka. In res je to hudourni in jeznotni oblak. Bolj kot župnik je trgovec in politik. Vse prekupi: jajca, maslo, fižol, z eno besedo, vse in prodaja za lep dobiček naprej. Politika mu je slast. Pa tudi oblastev ne priznava. Letos se je upr eestariu in mu med njegovim stanovskim opraviлом žugal z revolverjem. To je pa hudodeistvo javne nasilnosti. Radi tega hudodelstva je bil obsojen pri e. kr. sodišču v Novem mestu dne 31. julija t. l. na 14 dni teške ječe. Bog ve, če bodo Šentlovrenčani zdaj marali hudodelca za župnika?

Iz Št. Lovrenca. Mati Šentlovrenskega župnika Oblaka ie. kakor se govori po naši dolini, tudi v sodni preiskavi. Pač lep farovž to!

Najstarejše društvo na svetu. V Kotoru v Dalmaciji bo obhajalo društvo „Bokeljška mornarica“, enajsto stoletnico svojega obstanka. L. 809. se je to društvo ustanovilo o priliki prenesitve kosti sv. Tripuna v Kotor kot pogrebno društvo, pozneje se je izpremenilo v prevožno in družabno društvo.

O priliki velike procesije, ki je zaključila v nedeljo eharistični kongres v Koloniji, se je 493 oseb onesvestilo, 10 otrok je bilo povoženih, dve osebi ste umrli vsled solnčarice in 30 oseb je bilo ranjenih v vlakih.

6000 oseb broječa množica se je hotela maščevati pri pogrebu Winterja, ki je v Šopronju na Ogrskem umoril tri svoje otroke in sebe, nad mrlcem. Otrok ni pustila množica pokopati z očetom v skupen grob.

V Premyslu v Galiciji se je v sodni dvorani ustrelil sodnijski uradnik Jurij Gustay radi diferenc s svojim šefom. Zapuščata vdovo in 9 otrok.

V Parizu se je vršilo po desetih letih prvo obglavljenje. Obglavili so morilec Duchemin, ki je umoril svojo mater, da je prišel do 100 fr. Na Francoskem se vrši obglavljenje javno. Vse polno občinstva se nabere na prostor. Dvomljivo je, da bi vplival pogled na to usmrčenje vzgojevalno.

Roparski umor. V Eperjesu na Ogrskem so oropali in umorili neznan lopovi udovo Glücka, lastnico prodajalne draguljev. Roparji so si osvojili 6 verižice in 280 prstanov v skupni vrednosti 78.000 kron.

„Kolera“ na Ogrskem. V občini Beznje je zbolelo 28 oseb na Cholera nostras. Občinarji so mislili, da je to Cholera asiatica, zato so bili vsi preplašeni. Zdravniki so jih že potolazili.

Knjigovodja, Alfred Stiegnitz, na Dunaju je pobegnil, potem ko je pomeveril svoji tvrdki 32.000 K.

V Nevianu v Parmi je bil obsojen pred 10 leti grof Porcelli, ker je umoril nekega pastirja, na 10 let ječe. Sedaj se je izkazalo, da je sedel grof po nedolžnem 10 let v ječi, ker je dečka umoril neki Savina z vilami. V tem času je propadlo lepo premoženje grofa, njegova žena se je že kdaj tolažila z drugim. V par dneh se bo vršila zopet obravnava.

Madžarsko nasilje. Madžarski naučni minister grof Apponyi je izdal naredbo, da bo moral od 1. septembra naprej vsak rumunski katehet, ki poučuje kršč. nauk na drž. šolah, poučevati v madžarskem jeziku. Duhovnikom, ki tega ne bodo storili, bo odvzeta kongrna. Škofi so izdali na duhovnike poziv, da ne smejo izvršiti naredbe. Rumunsko časopisje agitira zelo živahno proti naredbi in pozivlja škofe, da ne smejo odnehati.

Mož s petimi ženami. Ogrska policija zasleduje nekega trg. potnika Geberta, ki ima v 5 različnih krajih na Ogrskem stanovanja in povsod po eno ženo. S štirimi ima otroke. Gebert je izginil.

Iz Gornjega grada. Bilo je križev teden. Ljudje so šli v procesiji k Novitifti. Nazaj grede pogovarjale so se ženske s hribov o letini in drugih takih stvareh, ki najbolj zanimajo našega kmeta. Nazadnje je prešla govorica tudi na šolo v Šokatu. Tu začne ena izmed mamie pripovedovati, kakšni so gospod kaplan, da so njeno hčerko kar na roke vzeli in po šoli nosili, kakor jej je dekle pripovedovalo, in slednjič še pristavila. To pa se mi od njih prav nič ne dopade. K tej povesti ni treba nobenega komentarja tistemu, ki kaplan Berka in njegove manire pozna. Pribijemo samo to, da cerkvene oblasti proti kaplanu Berku ne ganejo mezinca in pustijo, da pripravlja on za birmo otroke, katerim so že različni kaplanovi „špaseteljni“ dobro znani. Mari-borskemu konzistoriju pa čestitamo, da ima takega duhovnika.

„N. L.“

Ljubljana je imela dne 1. avgusta 1899 vsega skupaj 194 ulic, ce. sta in trgov s 1559 hišami. Dne 1. avgusta 1909 šteje pa 221 ulic, ce. sta in trgov s 1885 hišami. V desetih letih se je torej po regulaciji mesta število ulic, cesta in trgov pomnožilo za 27, število hiš pa je naraslo za 296.

Iz Gornjega grada. Pri nas se bo vršila meseca septembra birma. Otroke pa pripravlja za birmo znani kaplan Berk, ki je svoj čas ter vsled javnega pohujšanja pod nekim kozolecem v Rajhenburgu prišel s kazensko sodnijo v konflikt, o čemur pričajo akti pri e. kr. okrožnem sodišču v Celju. Iz teh se razvidi, da je kaplan Berk vsled dejanja javnega pohujšanja bil obsojen v večdnevni zapor. Odkar je ta mož v Gornjemgradu, se je začelo sovraštvo in prepir med tržani. Tržka občina je morala gledati kaplana pri škofu storiti primerne korake. Da pa bodo stariši uvideli, kak človek pripravljajo njihovo dečo za zakrament sv. birme, hočemo v prihodnjih številkah priobčiti nekaj člankov, v katerih bomo osvetlili vso katoliško moralno tega duhovnika.

„N. L.“

Poskušeni beg Abdul Hamida. Eks-sultan Abdul Hamid se nič kaj dobro ne počuti v svojem zaporu v Solunu, zato poskuša, ne bi li na pripravljen način in ob pravem času zbežal iz vile Alatine. Naenkrat je odpustil dve svoje ženi, baje zaradi tega, ker so se zmiraj prepirale in mu nagajale. Ko so pa stražarji preiskali te „prepirljive“ ženske, so našli pri njih pisma na različne osebe, ki bi naj pomagale sultanu iz zapore. Za takrat mu je torej spodletelo.

Aretiran trgovec z dekleti. Na Reki so prijeli 47 let starega Jožefa Stanzerja iz Maribora, ki je bil zadnji čas v Trstu za čevljarja

in hišnika. Pri njem so dobili 20-letno Julijo Zupane iz Zidanega mosta, katero je hotel prodati na Reki.

Ustrelil se je v Celju trgovski pomočnik Anton Žagar iz strahu pred vojaško službo.

Pri vasovanju. Ponoči na 2. avgusta je prišel 26letni Anton Celofiga, posestniški sin iz Gorice na Požeg vasovat. Tamkajšnji fantje so ga opazili in neki fant iz Frama ga je ustrelil s samokresom v prsi. Težko ranjenega so drugi dan pripeljali v bolnišnico.

Upor v Sibiriji. V Arkangjelu v Sibiriji se je prebivalstvo uprlo in porušilo do tal mnogo hiš, med njimi mnogo uradnih. Množica je zažgala mnogo hiš na raznih delih mesta. Bati se je bilo, da pogori celo mesto ter ladje v luki. Mesto Arkangjel je sedaj tako, kakor bi bilo bombardirano.

Vojno sodišče v Kursku je radi teroristiške akcije obsojilo v Kursku na smrt Tjanisa, ki je bil član druge dume. Na smrt je obsojen tudi neki duhovnik, 25 oseb, med njimi član druge dume Merkulov, je pa obsojenih na prisilno delo. 20 oseb je izgnanih, 20 oproščenih.

Oče zabodel sina radi krompirja. V vasi Škilčev pri Zlataru na Hrvaškem se je že dolgo časa kregal s svojimi sinovi stari Tomo Prljaj. Ko je v nedeljo zjutraj njegov sin Stjepan, ki je nameščen v trgovini Janka Galtza ml. v Zlataru, prišel domov, da nakoplje nekaj krompirja, mu je oče to prepovedal. Sin se za očetovo prepoved ni brigal in kopal krompir dalje, češ, da žena mora jesti. Starec se je radj tega silno razsrdil, tekkel je domov in priletel nazaj z dolgim nožem, katerega je zabodel sinu v srce. Sin je bil takoj mrtev.

Zaklad v železniškem vagonu. Neki delavec v Beneventu je našel pri popravljanju starega vagona skrinjico 1.700 tisočakov lir. Ker ni izgubil nobeden v Italiji take svote, se misli, da je skrinjica iz Mesine in da je njen lastnik umrl o priliki zadnjega potresa koncem lanskega leta.

Koralsko brodogeje je prišlo blizu otoka Tofa na Japonskem v hud vihar ter se pogreznilo. Potopilo se je 100 ladij, in utonilo je 400 ribičev.

Mačjo muziko je prirejala 1600 ljudij broječa množica v vasi Hingene na Nizozemskem že 10 večerov poročeni ženi, o kateri se je vedelo, da občeje intimno s hlapcem svojega moža. Orožništvo je posredovalo, moralo se je poslužiti pušk, vsled česar je šest oseb težko ranjenih; dve osebi sta že umrli.

149.455 šnopsarij je v naši državni polovici. Plačajo posebnega davka 2.280.000 K. Žganje prinaša skupno državi 90.332.000 kron. Spilo se je žganja lani 97.600.000 litrov, 20.451.700 litrov več kakor leta 1879, ko se ga je spilo 77.148.300 litrov. Lani je prišlo na vsakega prebivalca naše državne polovice 3,70 litra žganja. Žalostne številke!

Dva postopača sta oropala v Nezabudici na Češkem neko slikarico, in jo vrgla v reko. Vanek, eden morilcev, se je sam naznanil, ker mu je njegov prijatelj, vtekel s celim plenom 35 mark.

Hakim Bej, turški generalni konzul v Hamburgu, je izginil, ker ima na vesti velike zločine proti pravosti.

Vredno poskušnje.

Veliko je stvari na tem svetu, ki niso vredne, da se bi jih poskusilo, vkljub temu da se jih zelo hvali in mnogo oglašuje. Če pa kaka stvar da popolno zadovoljnost potem pa je v resnici vredno, da se jo poskusi. Zakaj ljudstvo rabi kvinin v tropičnih, mrzličnih ozir. vročinskih krajih? Ker rezultat istega je dovoljen. Ravno vsled istega vzroka se rabi Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino za vse želodne nede in neredne droba, za pomankanje krvi in živčni nered. Izplača se poskusiti ga v takih slučajih. Vedno misleč na to, da zdrav prebavni sistem pomenja zdravje celega telesa in za to tudi vaš cilj, da se z istim ognete vsake-mu neredu. Ko hitro poneha vaš apetit ali je prebava prepočasna rabite Trinerjevo ameriško grenko vino.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Prilika.

Pričnite s hranilno vlogo pri nas. Mi plačamo obresti od 1. julija za vse svote, depozitirane do 12. julija.

3% obresti.

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Odprto od 6 do 8 večer vsako soboto večer.

"Austrian Club" GOSTILNA

JOE LENIČ, lastnik

1818 N. 1st St., Denver, Colorado

Potniki dobro došli! Zastopnik Glas Slobode

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

Schlitz pivo na čepu.

Louis Bergant

SALOON

257 First Ave., na ogalu Park St
MILWAUKEE, WIS.

Biljar na razpolago.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

točci PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posesta in zavarovalne police.

Čemu pustiti od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možgani, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, pljučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specializirani, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar
586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine. Pošiljamo denar v domovino po ameriškim poštanjem povzetju, prodajamo tudi šifkarte

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje, potom Azorov in Madeire.

Stara zanesljiva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena 1. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik **CARMANIA** (na tri vikaje)

Največji parnik na morju

CARONIA (dvavijaka)

Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton in sta največja na svetu.

Carmania zapusti New York, 6. nov., 22. jan., 5. marca.

Caronia pa 27. nov., 8. jan. in 19. febr.

CUNARD

Ogrsko-Ameriška Linija

New York v Reko čez

Gibraltar, Genovo, Neapelj

in Trst.

Novi moderni parniki na 2 vijaka

CARPATIA 13000 tonov

PANNONIA 10000 tonov

ULTONIA 10400 tonov

Za daljše poizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,

CHICAGO, ILL.

ali na lokalne agente vsepovsod

EXCELSIOR WATCH CO

505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

Krist in rim. kat. cerkev.

VIII.

BOŽJE ZAPOVEDI.

1. zapoved se glasi: "Veruj v enega samega Boga!" V katekizmu se pa učimo, da so tri božje osebe: Bog oče, Bog sin in Bog sv. Duh, vse tri osebe so pa en sam Bog. Kedo to razume? Nikdo in tudi cerkev sama ne. Če nam pa cerkev in papeži, ki trde, da so nezmotljivi, toraj vsevedni ne morejo razložiti in raztolmačiti na kak način je samo en Bog in na kak način so v tem enem Bogu tri osebe, kot oče, sin in duh, tedaj kako si naj verni tolmačijo ta uk, ko so vendar zmotljivi, toraj ne vsevedni.

V zgodbah sv. pisma čitamo o prvem grehu Adama in Eve, kako ju je Bog iz raja izgnal in obljubil odrešenika čez 4000 l. V življenju (?) Krista pa zopet čitamo o pošlatvi sv. Duha, ravno tako tudi kako je angel Mariji naznanil, da je spočela od sv. Duha. Ko je pa Mozes peljal Izraelce v obljubljeni deželo mu je Bog dal na gori Sinaj 10. zapovedi, od katerih se prva glasi: Veruj v enega samega Boga!

Vprašanje nastane: kateri je pravi Bog? Ali oni Bog, ki je izpodil Adama in Evo iz raja in ki je obljubil odrešenika, dal Mozesu 10. zapovedi, pokončal svet s vesoljnim potopom, ali pa obljubljeni odrešenik — Mesija, ki je prišel čez 4000 let na svet, da ga odreši, ali pa sv. duh, ki je obseščil Marijo, ter prišel nad zbrane apostole v podobi gorečih jezikov?

Če je samo en Bog, tedaj ne morejo biti tri osebe in če so tri osebe tedaj so trije Bogovi. Tako nam pravi razum, največji božji dar.

Zakaj katoliške vere ne razložijo te misterije in zakaj so tako nedosledne?

V zgodbah se tudi čita, da je Bog ustvaril ves svet, vse kar je, leze in hodi v 6 dneh, a sedmi dan je pa počival.

Še dobro se spominjam male dogodbe, ki se je pripetila na novomeški gimnaziji v mojem razredu ravno pri veronauku. Predmet študije je bil stvarjenje sveta. Reči moram odkritosrčno, da že takrat se nam je v možganih svitalo in marsikateri je dvomil o razlagi našega profesorja Dra. M. ker iste se niso vjemale s razlagami drugih profesorjev pri drugih učnih predmetih kot naravoslovju, zemljepisju, fiziki itd. Profesor Dr. bogoslovja nam je rekel, da Bog je vstvaril svet itd. v šestih dneh, a sedmi dan pa je počival, na to je dijak Z — r vstal in pral dal, bogoslovja, kako on to tolmači, ker on tega ne zapoade. Vsekako profesor veronauka je bil v zadregi in naposled mu je odgovoril, da en dan pomenja dobo milijon in milijon let.

Iz tega je razvidno, da bog le ni vstvaril sveta kar v trenutku kot je cerkev prej učila in še danes uči po raznih goričanjih, Bog je rekel in bila je svetloba itd. (Op. stavca. Če je Bog v resnici z besedami ustvarjal svet kakor sv. pismo in zgodbe uče potem se mu je v teh 6 dneh, to je milijardo let, ali vsaj tako približno po razlagi profesorja Dra bogoslovja, jezik posušil ali vsaj od neprestanega govoričenja in zapovedovanja tako otekel, da že drugi dan ni mogel več govoriti). Zakaj je pa toraj Boga, ki je vsegamo gočen vzelo milijon let, da je ustvaril svetlobo, zopet milijon let, da je ustvaril zemljo, morja, ptice in živali, ter nazadnje milijon let, da je ustvaril človeka po svoji podobi?

Brez dvoma je, da je katoliška vera prej učila in še uči, da je Bog ustvaril svet itd. v ena tednu, nikakor pa ne v dolgoletni dobi, kakor že sedaj uče nekateri bogoslovci.

Človek, ki prebira naravoslovne spise in knjige, se zanima za fiziko, geografijo, zgodovino in evolucijo, je obiskal muzeume, kjer je videl okostja prazgodovinskih živali, katere so ležale po 35.000 let v zemlji itd. se nikakor ne more strinjati s sv. pisemsko bajko o početju sveta.

Verske sekte po njih vladarjih se morajo s časom duha modernizirati akoprem na nasprotno vsakemu napredku. In zakaj so nas-

protne napredku? Iz popolnoma enostavnega vzroka. Ko bi jadrane naprej s časom duha, podpirale napredek napravile bi samomor, ker napredek odpira oči in kar je napačnega zgine in tako bi tudi zginile vere in verski kšeft.

Darwinova preiskavanja, razkritja in spisi so dovolj jasni dokaz, da zemlja obstoji že več sto milijonov let. Neki londonski naravoslovec je dokazal potom raznih rudnin, kot radija itd., da zemlja obstoji že najmanj 240 milijonov let. Po bibliji pa bi svet obstojal samo 5908 let in nekaj mesecev. To je pač nemogoče. Kedo je čital evolucijo ta je prišel do prepričanja, da prvotni človek ni bil tak kot je sedaj, da konj, pred 30.000 leti je imel na nogah pet prstov, ter, da je bil tolik kot je danes mesarski pes. Nadalje suhe zemlje ni bilo pred 120 tisoč let toliko kot jo je sedaj itd.

Da je svet do tega prišel se imamo zahvaliti tiskarski umetnosti. S iznajdbo tiska se je začela širiti literatura, nauk v samospoznanju in naravi; tisk pa je tudi potek verskega propada. S čitanjem se je svet izobrazil, pričel spoznavati samega sebe, okolico in svet. Napajal se je v studencu znanosti in razkritij, razočaranje je prišlo in ker vede in znanstva ne ugonobijo nobena sila, morale so se tudi razne vere in nje razširjevalci modernizirati, popravljati svoj nauk v smislu razkritij, katere se niso dale ovreči.

Na ta način je prišlo tudi do tega, da se je modernizirala katoliška vera, a pribito pa je dejstvo, da vere vseh denominacij skočežno škilijo po napredku.

Zato pa se pogosto sliši iz ust kakega oznanjevalca vere, da Darwin in njegovi somišljeniki trde, da je človek iz opice; se ve da, to trde le s namenom, da nevedno ljudstvo odvračajo od Darwinizma; pa pogledajmo kaj pravi Svobodna Misel pod: "Kdo si 'hušje' izmišljuje? Duhovniki: Darwinisti so hoteli ponižati človeka tako globoko, da so govorili, da izhaja iz opice. Mi, duhovniki, pa pravimo nasprotno, da izhaja iz ... blata."

Bog (narava) je dal človeku razum in mu velel, da ga rabi. Tekom časa je človek prišel na marsikaj, kar mu je dalo povod globoko misliti in preiskavati. 50% zemeljskega prebivalstva je danes prepričanja, da svet obstoji več kot 6000 let.

Pa vrtno se nazaj k predmetu, o katerem smo v začetku razmotrivali. Od kod pride katoliška vera do tega, da trdi da so tri osebe in en sam bog? Kakor že rečeno, človeškemu razumu je to nemogoče rešiti in je misterija, katere ne bo nikoli živ krst rešil.

Če pa čitamo zgodbe pa najdemo. Judje so verovali samo v enega boga Jehova. Poznali niso nobene trojice, pač pa so pričakovali, da jim bog pošlje odrešenika, in še danes ga pričakujejo. Po njihovem mnenju odrešenik še ni prišel. Katoliška vera trdi, da je Krist obljubljeni Mesija, da je isti sin pravega boga in ta božji sin pa je poslal sv. duha. Toraj tri osebe, ustvarjene na tri različne načine in ne istodobno, a vse skupaj pa tvorijo enega boga. Zakaj pa ni judovsko ljudstvo o teh ničesar vedelo. Kako pa zopet pridejo Muslemeji (Mohamedani) do tega da trde, da Mohamed je pravi in zadnji prerok, ter pobijajo nauk kat. vere in kat. vera pa zopet pobija njihovo trditve.

Cela stvar pa je taka: Tisti bog, katerega pozna (?) kat. vera ni ustvaril neba in zemlje, tudi ni dal Mozesu 10. zapovedi. Bajka o početku sveta, o bogovih in o prejetju 10. zapovedi je izmišljena, Bog se ni nikoli pokazal Mozesu in mu ni dal nobenih zapovedi, za to naj služi sledeče:

Krščanska vera kakor tudi judovska trdi da je Bog Mojzesu dal na gori Sinaj deset zapovedi, katere je potem "izvoljeno" ljudstvo verovalo.

Zgodovinar R. Bernstein je pa dokazal da temu ni tako temveč da so te zapovedi že 2000 let pred Mojzesom obstojale.

V tistem času je živel kralj v Egiptu, katerega uki so nam zgodovinsko izročili. Njegovi nauki obstojijo iz 44 poglavij, ter v 9., 11. in 12. poglavju se čita:

"Veliki duh je naš gospod, kajti on je ustvaril človeka, kakor nebo in zemljo itd. Ljubi duha bolj kot sam sebe, ker on je gospod čez življenje in smrt itd. Ne gledi tvojega bližnjega, kateri je tu, za to, kar si sam bil, marveč ravnaj z njim kot s sam seboj." Poglavje 11. in 12. je bilo učeno od prince Beni-Hassa, naslednika kralja Ptap-Detep, in pozneje v Babilonu, še predno so Pharaoni živeli, iz nekega groba izkopano in granič vrezano, se glasi sledeče:

"Jaz, kot kralj, ukažem mojemu ljudstvu, da ima po moji smrti mojim zgledom slediti: Nobenemu sinu nižjega moža (stanu) nisem krivico storil, nobeno vdovo nisem preganjal, nobenega poljedelca nisem motil med njegovim delom, nobenega pastirja nisem odpodil, ko me je za pomoč prosil, nobenih nesrečnih ni bilo za mojega časa, ko sem bil jaz kralj, jaz sem ljubil svojega bližnjega kot sam sebe, pomagal sem vdovam in sirotam, zatiranim in revnim po moji moči, in nisem grešnika proklel, marveč vedno če možno sem odpustil, nisem nikoli žene svojega bližnjega želel, in nikdo ni bil gladek za mojim časom, in če so nastopila leta lakote, potem sem dal orati vsi moje polje od gora Muas in Mah do moje južne meje in severne meje Mizraim (to je Egipt). Jaz sem preživel moje prebivalce iz moje dežele brez razločka, prijatelje in sovražnike, jaz sem dal vdovi jednako kot ženi kakega moža, jaz nisem visokemu dajal prednost pred nižjim pri vsem, kar sem delil itd. Žrtvovanje ljudi je bilo za mojega časa strogo prepovedano. Ne želi nikdar svojega bližnjega dekle, hčer, žene, ne njegovega denarja itd."

Premislimo, da se je ta uk že 2000 let pred Mojzesom učil. S tem vidimo, da ni "Jehova" Mojzesu dal te zapovedi, temveč da jih je Mojzes iz Egipta sprejel, ali pa iz egiptovskega uka posnel.

Če pa je bil Mojzes sploh kdaj v eksistenci ni dokazano oziroma je dvomljivo in nekateri učenjaki trde, da so Judje pobrali zapiske zgodovine o Mozesu iz Baecha. Tako piše Voltaire v svojem delu pod: Pisma Amabedova, katera sedaj priobčuje Svobodna Misel, pod opombo sledeče:

"Brezdvomno je, da so bile bajke o Baachu zelo razširjene v Arabiji in na Grškem, davno pred tem, ko so narodi zvedeli, ali imajo Judje zgodovino ali ne. Jožef sam pravi, da so Judje vedno skrivali svoje knjige pred sosedi. Baachos se je častil v Egiptu, Arabiji, na Grškem davno pred tem, ko je prodrlo ime Mojzes v te pokrajine. Starodavni orfički verzi nazivajo Baacha z imenom Misa ali Mosa. Bil je vzvojen na gori Nisa, kar je gotovo gora Sinai; ubežal je čez Rdeče morje, nabral armado in šel skozi to morje po suhem. Vstavljal je sonce in mesec. Njegov pes ga je spremljal na vseh njegovih potih in ime nekega hebrejskega oblegane, Caleb znači psa.

Učenjaki so se dolgo prepirali in niso še edini, ali je bil Mojzes pred Baachom, ali Baachos pred Mojzesom. Oba sta bila velika moža: ampak ko je Mojzes vdaril po skali s svojo palico, je napravil, da je pritekla voda; dočim je Baachos, ko je vdaril po zemlji s svojim šopkom, povzročil, da je brizgnilo vino. Zato je tudi to, da slavijo vse godovne pesmi le Baacha, in da niso niti dve pesmi v slavo Mojzesu."

Gledé Krista pa mnogi učenjaki trde, da on ni sploh nikdar eksistiral, in od njega nimamo tudi nobenega pisemnega potrdila, kar bi spričevalo, da je res živel. V tistem času so že poznali pisavo in modrija, za kakoršnega ga cerkev smatra bi moral pač pisati znati.

Vse to na ni moj predmet razmotrivanja, edino za kar se gre je to ali so papeži in cerkev zmotljivi ali ne. V desetih zapovedih se zapoveduje vera v enega samega boga, a v krščanskem nauku se pa čita, da so tri božje osebe, Bog oče, Bog sin in Bog sv. duh. Kaj je pravo in kaj je napačno.

* Najbrže je to Jožef Flavij, vodja rimske utrdbe Jotapata v Judeji, ki je za cesarja Vespazijana napisal v latinskem jeziku zgodovino vpora tedanjih Judov proti Rimljanom.

Opomba prev.

Da bi tri osebe tvorile eno osebo je fizično nemogoče, kakor je tudi fizično nemogoče, da bi bile v eni osebi zapopadene tri osebe.

ZDRUŽENJE PREMAGARSKIH UNIJ.

Vedno smo pričakovali, da bo edini socialistični slovenski list v Ameriki kaj poročal o sklepih konvencije Zapadne Premogarske Zveze, ki se je vršila v Denver, Colo. in to pa radi tega ker vedno vpije, da je edini slov. list, ki zastopa delavske interese. Do sedaj ni še ničesar o teh sklepih, kateri so za naše rojake zelo važni prinesel, pač pa se je sramotilno zaganjal ob S. S. P. Zvezo in njene delegate.

Naj toraj mi, namesto edinega soc. in del. slovenskega tednika priobčimo sledeče:

Konvencija Zapadne Premogarske Zveze je sprejela predlog s 338 glasovi proti 6, za unijsko konferenco vseh organizacij v premogovnih distriktih. Ta akcija je prvi korak proti združenju ali približanju mejsebojnih razmer med Zapadno Premogarsko Zvezo in Združenimi Rudarji v Ameriki in takimi organizacijami. Vprašanje in debata, če se naj taka konferenca skliče je trajala celi dan. Sprejel se je na zapisnik predlog delegata McCabe, da se h konferenci ne pokliče takih unij, ki stoje za check-off sistem, imajo pogodbe s delodajalci ali ki so kontrolirane od kapitalističnih institucij kot je n. pr. American Federation of Labor.

Sprejet načrt za združenje s Združenimi Rudarji v Ameriki (United Mine Workers of America) pod delavsko pogodbo, na podlagi katere te dve federaciji združeno stavke vprizore in se združiti v političnem naziranju, bo zdelan od komiteja 14 mož zbranih iz obeh federacij. Največji dobiček, katerega bo živela W. F. of M. of M. od te združitve s U. M. W. of A., kakor je izjavil predsednik Moyer, bo možnost ustavititi kok (coke) topilnicam v slučaju stavke v topilnicah.

Frank Hayes, finančni tajnik U. M. W. za Illinois je v daljšem govoru na konvenciji govoril v prilog te združitve in ko je končal, sprejel se je skoro soglasno gori omenjeni načrt.

Kakor zgleda ne bo dolgo, ko bodete W. F. of M. in U. M. W. of A. ena in ista organizacija, do sedaj se razlikujete in ločite le še po imenu; bistvo in princip pa je eden in isti.

Poboj. V Šerugovem vinotoku v Kicarju pri Ptujju je nastal minulo nedeljo pretep, v katerem je neki Kovačič tako hudo udaril po sestničkovega sina Alojza Goloba z motiko po glavi, da je padel na tla in za nekaj minut umrl.

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO, Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC, Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH, Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Ludwigu v prvem nadstropju

NEKAJ NOVEGA ZA ČLANE

V zalogi imamo krasne pozlačene gumbce za manšete z znakom:

Kdor želi par takovih gumbcov, naj nam pošlje 75c v znakom in pri večjem odjemu pa naj piše po ceno. Pišite tudi po cenik razne zlatnine, kot ur, verižice, uhanev itd. Vsak član S. N. P. J. naj bi imel par tak. gumbcov.

Dergance, Widetich & Co.
1622 Arapahoe St.,
DENVER - COLORADO